

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณี

เขตเทศบาลเมืองเลย จังหวัดเลย

อภิระมณี พรโชคฤดี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๘

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณี
เขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

อภิระมณี พรโชคฤดี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

B 9411

**A POLITICAL PARTICIPATION OF WOMEN : A CASE STUDY OF
THE AREA OF MUANG LOEI DISTRICT, LOEI PROVINCE**

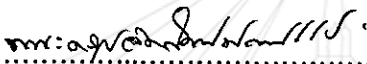

APHIRAMANI PONCHOKRADI

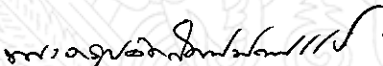
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E 2549 (2006)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ชื่อนักศึกษา : อภิระมณี พรโชคดี
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : พระครูสุทัศนธรรมสุนทร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผศ. ภาสกร ดอกจันทร์

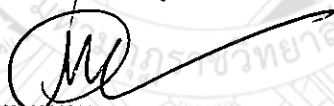
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

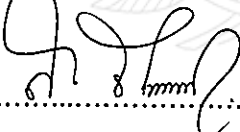

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(พระครูสุทัศนธรรมสุนทร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผศ. ภาสกร ดอกจันทร์)

..... กรรมการ
(ผศ.พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ผศ.ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

**Thematic Title : A Political Participation of Women : A Case Study of
the Area of Muang Loei District, Loei Province**

Student's Name : Aphiramani Ponchokradi

Department : Government

Advisor Phragrusutusthammasuntorn

Co-Advisor : Asst. Prof. Phasakorn Dokchan

**Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in
Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.**

P. Sampipattanaviriyajarn
.....

Dean of Graduate School

(Phragrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
.....

Chairman

(Phragrupaladsampipattanaviriyajarn)

.....
ff

Advisor

(Phragrusutusthammasuntorn)

.....
Ph

Co-Advisor

(Asst. Prof. Phasakorn Dokchan)

.....
S. Chaimusik

Member

(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

.....
Chaiwut

Member

(Asst. Prof. Chaiwut Montreerak)

Copyright of the Graduate School, Mahamakut Buddhist University

หัวข้อสารนิพนธ์	: การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ชื่อนักศึกษา	: นางอภิระมณี พรโชคฤติ
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พระครูสุทัศนธรรมสุนทร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผศ. ภาสกร ดอกจันทร์
ปีการศึกษา	: ๒๕๔๘

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จำนวน ๓๘๘ คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร ๒ กลุ่ม (T - test) และการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป (F - test) โดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕

ผลการวิจัยพบว่า สตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลยมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ ทั้งในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง การร่วมกิจกรรมของชุมชน การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง โดยสตรีที่มีรายได้ สถานภาพสมรส และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ส่วนประเด็นอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

Thematic Title : **A Political Participation of Women : A Case Study of the Area of Muang Loei District, Loei Province**

Student's Name : **Aphiramani Ponchokradi**

Department : **Government**

Advisor : **Phragrusutusthammasuntorn**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Phasakorn Dokchan**

Academic Year : **B.E. 2549 (2006)**

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the level of political participation of the women having a domicile in the area of Muang Loei District, Loei Province (Northeastern Thailand), and the factors which affected their participation. The random system was adopted in selecting the samples of 398 in number, who had the legitimate right to vote in elections. The collection of the data was implemented by means of the questionnaire, and statistical tools employed were percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test. The level of significance was set at .05

The research found out that the political participation level of the women residing in the area of Muang Loei District, Loei Province, was relatively low in all aspects: voting, political party's activities, community functions, lobbying the state or political authorities, political protests or strikes, and acting as a political information messenger. Their income, marital status, and membership of social organizations were the positive factors to significantly cause the differences in the participation level. However, age, education level, and occupation were found to be negative factors affecting such differences.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะความเมตตาอนุเคราะห์จากพระครูสุทัศนธรรมสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาสกร ดอกจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชยวุฒิ มนตรีรักษ์ ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือตรวจแก้ไขปรับปรุงสารนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์ชาติรี เฟ็งท่า อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่ให้ความกรุณาช่วยในการจัดรูปแบบและรูปเล่ม และขอขอบคุณสุภาพสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลยทุกท่าน ที่ช่วยตอบแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อมูลด้วยวาจาซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณอาจารย์โกศย์ เป็รื่องศรี กรรมการที่ปรึกษาศูนย์บัณฑิตยวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ที่ให้คำปรึกษาแนะนำในด้านภาษาอังกฤษ และขอขอบคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามที่ให้คำแนะนำในการศึกษาและการทำสารนิพนธ์มาโดยตลอดไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารสารนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา และการพัฒนาการเมืองให้ก้าวหน้าต่อไป.

อภิระมณี พรโชคฤดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๔ สมมติฐานของการวิจัย	๔
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ แนวความคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๖
๒.๒ วิวัฒนาการของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของไทย	๑๑
๒.๓ สาเหตุที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง	๑๓
๒.๔ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง	๑๔
๒.๕ รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๑๖
๒.๖ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	๑๕
๒.๗ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๒
๒.๘ กรอบความคิดในการวิจัย	๒๖

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๒๗
	๓.๑ ประชากรที่ศึกษา	๒๗
	๓.๒ การสุ่มตัวอย่าง	๒๗
	๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๗
	๓.๔ การทดสอบเครื่องมือการวิจัย	๒๕
	๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๐
	๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๐
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑
	๔.๑ ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	๓๑
	๔.๒ ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมทางการเมือง	๓๔
	๔.๓ ตอนที่ ๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน	๔๔
บทที่ ๕	บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๗๒
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๗๒
	๕.๒ อภิปรายผล	๗๔
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๗๕
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๗๕
	๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๕๐
บรรณานุกรม		๕๐
ภาคผนวก		๕๒
	ก. แบบสอบถาม	๕๓
	ข. หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม	๕๗
	ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม	๑๐๕
ประวัติผู้วิจัย		๑๐๖

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ ๑	ประชากรและจำนวนตัวอย่างในการวิจัย	๒๙
ตารางที่ ๒	อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	๓๑
ตารางที่ ๓	อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	๓๒
ตารางที่ ๔	อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ	๓๒
ตารางที่ ๕	อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้	๓๓
ตารางที่ ๖	อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส	๓๓
ตารางที่ ๗	อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๓๓
ตารางที่ ๘	การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย	๓๔
ตารางที่ ๙	การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองของสตรีในเขตอำเภอเมืองเลย	๓๖
ตารางที่ ๑๐	การร่วมกิจกรรมของชุมชนของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย	๓๙
ตารางที่ ๑๑	การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย	๔๐
ตารางที่ ๑๒	การเข้าร่วมประท้วงของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย	๔๒
ตารางที่ ๑๓	การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย	๔๓
ตารางที่ ๑๔	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๔
ตารางที่ ๑๕	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๕
ตารางที่ ๑๖	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๕

ตารางที่ ๑๗	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๖
ตารางที่ ๑๘	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุเป็นรายคู่	๔๖
ตารางที่ ๑๙	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๗
ตารางที่ ๒๐	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๗
ตารางที่ ๒๑	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๘
ตารางที่ ๒๒	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๘
ตารางที่ ๒๓	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๙
ตารางที่ ๒๔	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ	๔๙
ตารางที่ ๒๕	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ	๕๐
ตารางที่ ๒๖	แสดงผลการทดสอบระดับการเข้าร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ	๕๐

- ตารางที่ ๒๗ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอ เมืองเลย จำแนกตามอายุ ๕๑
- ตารางที่ ๒๘ แสดงผลการทดสอบระดับการเข้าร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ ๕๑
- ตารางที่ ๒๙ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๒
- ตารางที่ ๓๐ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๒
- ตารางที่ ๓๑ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๓
- ตารางที่ ๓๒ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๓
- ตารางที่ ๓๓ แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๔
- ตารางที่ ๓๔ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๔
- ตารางที่ ๓๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๕
- ตารางที่ ๓๖ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ๕๕

ตารางที่ ๓๗	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๖
ตารางที่ ๓๘	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๖
ตารางที่ ๓๘	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๗
ตารางที่ ๔๐	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๗
ตารางที่ ๔๑	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าร่วมประท้วงของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่	๕๘
ตารางที่ ๔๒	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๘
ตารางที่ ๔๓	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา	๕๘
ตารางที่ ๔๔	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่	๕๘
ตารางที่ ๔๕	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ	๖๐
ตารางที่ ๔๖	ผลของการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ	๖๐

ตารางที่ ๕๗	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ	๖๖
ตารางที่ ๕๘	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ	๖๖
ตารางที่ ๕๙	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามรายได้	๖๗
ตารางที่ ๖๐	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๖๗
ตารางที่ ๖๑	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่	๖๘
ตารางที่ ๖๒	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๖๙
ตารางที่ ๖๓	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๖๙
ตารางที่ ๖๔	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่	๗๐
ตารางที่ ๖๕	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๐
ตารางที่ ๖๖	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๑

ตารางที่ ๖๗	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๑
ตารางที่ ๖๘	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๒
ตารางที่ ๖๘	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๒
ตารางที่ ๗๐	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามรายได้	๗๓
ตารางที่ ๗๑	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๓
ตารางที่ ๗๒	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๔
ตารางที่ ๗๓	แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามรายได้	๗๔
ตารางที่ ๗๔	ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้	๗๕
ตารางที่ ๗๕	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่	๗๕
ตารางที่ ๗๖	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามสถานภาพสมรส	๗๖
ตารางที่ ๗๗	เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามสถานภาพสมรส	๗๗

- ตารางที่ ๑๘ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยใน
เขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ๑๘
- ตารางที่ ๑๙ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ
ของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามการเป็นสมาชิก
กลุ่มทางสังคม ๑๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงแปรเปลี่ยนไปตามพลัง หรือกระแสที่เกิดขึ้นภายใน สังคม และที่มาจากภายนอกสังคมนั้น ๆ เพราะฉะนั้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง สภาพการณ์ที่มองเห็นได้ว่าเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อกาลเวลาผ่านไปและย้อนหลังไปมองสภาพการณ์นั้น ๆ จะเห็นได้ว่ามีปรากฏการณ์บางอย่างที่น่าสนใจ สำหรับประเทศไทยนั้นเมื่อมองย้อนไปในอดีตจากจุดที่ยืนอยู่ในปัจจุบัน พบว่าบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงไทยนั้นค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไป และก็นับว่าเป็นการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น

ในอดีต ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ภาพลักษณ์ของสตรีไทยในสายตาของสังคมไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนักเนื่องจากมีกรอบบทบาทของชายหญิงนั้นชัดเจน ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญจำกัดอยู่ในครอบครัว ในขณะที่บทบาทของผู้ชายนั้น จะมีบทบาทไปนอกเขตบ้าน ผู้ชายมีหน้าที่คุ้มครองดูแลครอบครัว เป็นจุดศูนย์กลาง ในขณะที่ผู้หญิงนั้นมีสถานะที่ด้อยกว่าชายและถูกมองว่าเป็นสมบัติของผู้ชาย แต่กระนั้นก็ตามในระยะเวลาดังกล่าวก็มีผู้หญิงหลายคนที่ก้าวออกจากวงล้อมเป็นผู้นำชุมชน ไปจนถึงผู้นำช่วงมีข้าศึกสงคราม

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔, ๕ และ ๖ ซึ่งเป็นช่วงที่ประเทศในซีกโลกตะวันตกขยายอาณานิคม ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับประเทศให้ทันสมัยกับนานาอารยประเทศ ซึ่งอิทธิพลของสังคมตะวันตกมีผลต่อสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนไทยในหลาย ๆ ด้าน มีการเลิกทาส ตลอดจนมีการศึกษาภาคบังคับสำหรับเด็กชายและหญิงอายุระหว่าง ๗ - ๑๔ ปี ซึ่งนับว่าทำให้สถานภาพของผู้หญิงไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก แต่อย่างไรก็ดีผู้หญิงก็ยังถูกกีดรอนสิทธิต่าง ๆ อีกหลายด้านและถูกกีดกันไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมในกิจกรรมหลาย ๆ อย่างในสังคม

ในปี ๒๔๗๕ เป็นปีที่สำคัญในประวัติศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากรบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้นเป็นผลให้ผู้หญิงมีสิทธิในการลงคะแนนเสียงและสมัครรับเลือกตั้งเป็นครั้งแรก ในช่วง ๒๐ ปีต่อมารัฐธรรมนูญแต่ละฉบับก็ได้ประกันสิทธิที่เท่าเทียมกันของประชาชน ซึ่งรวมถึงผู้หญิงด้วย ส่วนที่มีอิทธิพลพอสมควรต่อการทำให้บทบาทของผู้หญิงไทยเป็นที่ยอมรับและมองเห็นชัดเจนขึ้นคือทศวรรษสตรีที่องค์การสหประชาชาติกำหนดขึ้นระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๕ - พ.ศ. ๒๕๒๕ ในช่วง

นั้นทั้งรัฐบาลและองค์กรเอกชนต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ทำงานเกี่ยวกับสตรีก็ได้พยายามดำเนินการในหลายรูปแบบเพื่อเสริมสร้างบทบาทและสถานภาพของสตรี ภายหลังจากที่ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ทำให้หญิงชายมีความเท่าเทียมกันมากขึ้นในหลายด้าน รวมทั้งด้านการเมืองการปกครองด้วย และกล่าวได้ว่าสารบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เพิ่มสิทธิของการเมืองให้แก่สตรีมากกว่ารัฐธรรมนูญในอดีตทุกฉบับ

ปัจจุบัน ผู้หญิงไทยมีบทบาทมากขึ้นในสังคมทุก ๆ ด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง แต่ในแวดวงการเมืองผู้หญิงยังมีส่วนร่วมทางการเมืองที่น้อยมาก ในระดับประเทศผู้หญิงมีเพียงร้อยละ ๖ และในระดับท้องถิ่นกลับยังมีน้อยลงไปอีกคือ มีผู้หญิงอยู่เพียงร้อยละ ๑ ที่มีส่วนดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ถึงแม้จะมีผู้หญิงจำนวนมากที่ลงสมัครและได้รับการเลือกตั้ง ผู้หญิงก็มีบทบาทอย่างมากในฐานะผู้ช่วยพรรคหาเสียงผู้สนับสนุนและผู้ลงคะแนนเสียง ในการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๓๕ ผู้ที่ไปลงคะแนนเสียงนั้น มีผู้หญิงมากกว่าผู้ชายถึง ๓๐๐,๐๐๐ คน^๑ ความสนใจของผู้หญิงในเรื่องของการเมือง จึงนับว่าไม่น้อยทีเดียว ถึงแม้ว่าหลาย ๆ คน จะมองว่าการเมืองไม่ใช่เรื่องของผู้หญิงจริง ๆ แล้วผู้หญิงอาจมีข้อมูลที่ทันสมัยในเรื่องของการเมืองมากกว่าชายในบางด้าน

คนส่วนใหญ่คิดว่าผู้หญิงไม่สนใจเรื่องการเมือง หากดูจากจำนวนผู้หญิงที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเมื่อเทียบกับผู้ชาย ก็น่าจะสรุปได้เช่นนั้น แต่การทำงานการเมืองในฐานะ ส.ส. เป็นเพียงส่วนเดียวของความสนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งรวมถึงการติดตามข่าวสารการให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมืองผ่านทางรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นได้

สำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีนั้น หากพิจารณาโดยละเอียดแล้วอาจกล่าวได้ว่าผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองในหลายลักษณะด้วยกัน สตรีไทยเป็นตัวจักรสำคัญในการรณรงค์หาเสียงทั้งในฐานะผู้จัดการ และผู้ช่วยดำเนินงานความสนใจทางด้านการเมืองของสตรีไทยนั้นได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยในการวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีว่ามีองค์ประกอบอะไรบ้างที่ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยของสตรี คู่มือความหมายและมีพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศไทยเรา ให้ก้าวไปพร้อมกับกระแสนวัตกรรมของความเป็นโลกาภิวัตน์ (Globalization) และการพัฒนาการเมืองในด้านความเป็นสมัยใหม่ทางการเมือง (Political Modernization) ของประเทศในขณะนี้จากการเปลี่ยนแปลงบทบาทสตรีไทยในอดีตจน

^๑ สุธีรา ทอมสัน, สตรีผู้นำการเปลี่ยนแปลง : ก้าวไปสู่สังคมที่มีความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ชาย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา, ๒๕๓๗), หน้า ๖๐.

มาถึงปัจจุบัน ทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจน่าที่จะศึกษาวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑.๓ ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ในลักษณะเชิงพรรณนา(Descriptive Research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสอบถามสตรีกลุ่มตัวอย่างตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยในด้านต่าง ๆ คือ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง การเข้าร่วมกับกิจกรรมของชุมชน การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมการประท้วง และการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเวลา

เวลาในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – สิงหาคม ๒๕๔๕

๑.๓.๓ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สตรีที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑.๓.๔ ตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านตัวแปร ไว้ดังนี้

๑.๓.๓.๑ ตัวแปรอิสระ(Independent variable) ได้แก่

๑) คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และสมาชิกกลุ่มทางสังคม

๑) คุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วยตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และสมาชิกกลุ่มทางสังคม

๒) คุณลักษณะด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วยตัวแปร คือ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน และอาชีพ

๑.๓.๓.๒ ตัวแปรตาม(Dependent variable) ได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑.๔ สมมุติฐานของการวิจัย

๑.๔.๑ สตรีในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นและเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๑.๔.๒ สตรีในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดเลย ที่มีการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นและเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๑.๔.๓ สตรีในพื้นที่อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นและเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๑.๔.๔ สตรีในพื้นที่อำเภอเมืองเลยจังหวัดเลย ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นและเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๑.๔.๕ สตรีในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดเลยที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นและเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๕.๑ จะช่วยให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑.๕.๒ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๑.๖. คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

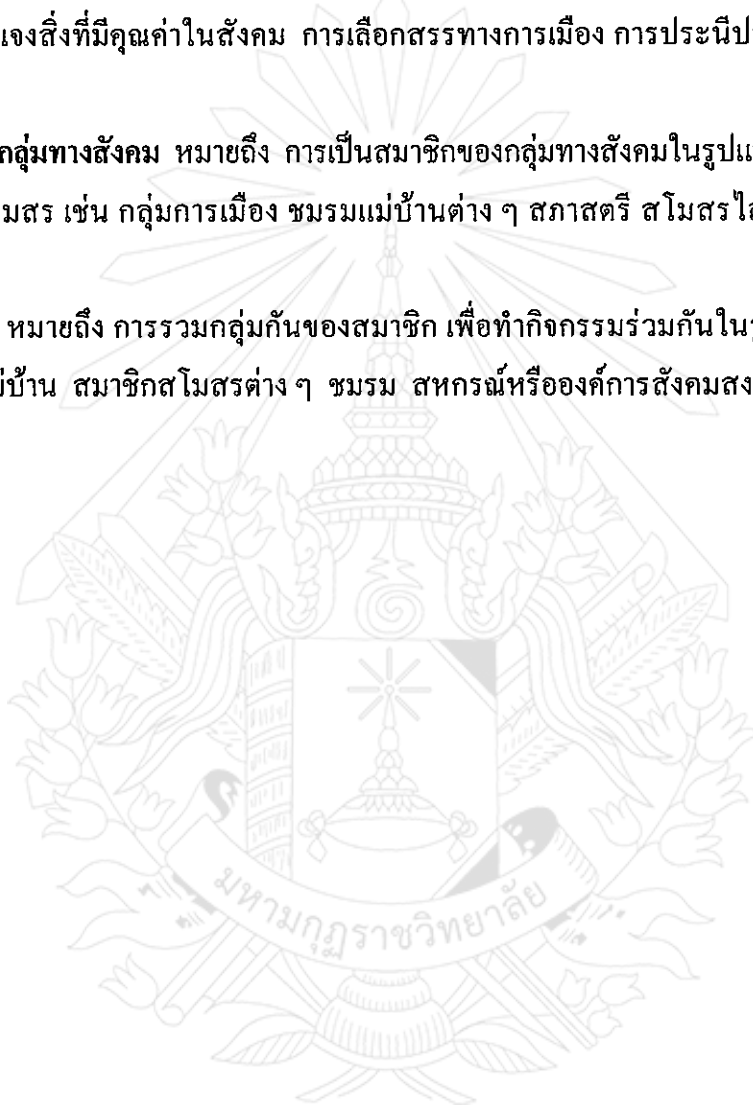
การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กระบวนการทางการเมืองที่มีความสำคัญในรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมีกิจกรรมทั้งปวงของพลเมืองที่ต้องเข้าไปมีอิทธิพลหรือสนับสนุนต่อรัฐบาล โดยมีการกระทำหรือความพยายามนั้นเป็นได้ทั้งถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย อาจจะสำเร็จหรือล้มเหลวหรือจะใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลัง กิจกรรมดังกล่าวอาจเป็นกิจกรรมในระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นก็ได้เกี่ยวกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมี

ส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การเข้าร่วมการประท้วง และการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

การเมือง หมายถึง กระบวนการ กิจกรรม และการดำเนินการเพื่อสรรหาบุคคลไปทำหน้าที่ปกครองแทนประชาชนหรือเพื่อเข้าไปมีบทบาทหน้าที่หรือมีอำนาจในการปกครองทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ อำนาจหน้าที่นั้นได้กำหนดนโยบายและเป้าหมายของรัฐ การตัดสินใจเรื่องของส่วนรวม การแจกแจงสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม การเลือกสรรทางการเมือง การประนีประนอม ผลประโยชน์ต่าง ๆ

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม หมายถึง การเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมในรูปแบบของ ชมรม องค์กร หรือสโมสร เช่น กลุ่มการเมือง ชมรมแม่บ้านต่าง ๆ สภาสตรี สโมสรไลออนส์ สโมสรโรตารี เป็นต้น

กลุ่มทางสังคม หมายถึง การรวมกลุ่มกันของสมาชิก เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสโมสรต่าง ๆ ชมรม สหกรณ์หรือองค์กรสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย โดยแบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้ คือ

- ๒.๑ แนวความคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- ๒.๒ วิวัฒนาการของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของไทย
- ๒.๓ สาเหตุที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง
- ๒.๔ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง
- ๒.๕ รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- ๒.๖ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ
- ๒.๗ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- ๒.๙ กรอบความคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวความคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมือง

แนวคิดหรือมโนทัศน์ (Concept) เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง(Political Participation) เป็นมโนทัศน์ที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่ง ในการศึกษาทางสังคมวิทยาการเมือง(Political Sociology) และโดยข้อเท็จจริงแล้ว มโนทัศน์หรือแนวคิดเช่นนี้มักเกิดขึ้นในสังคมที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากกว่า เนื่องจากในสังคมเช่นนี้ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูง เพราะระบบได้เปิดช่องทางหรือโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออกถึงความต้องการทางการเมืองได้ง่าย และมันเป็นตัวชี้วัดสำคัญอันหนึ่งของความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งให้ความสำคัญกับประชาชนในฐานะที่เป็นแกนหลักแห่งการเคลื่อนไหวของสังคมการเมือง ที่ยืนยันหลักการว่า “ ในสังคมประชาธิปไตยอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน กล่าวคือประชาชนมี

สิทธิและอำนาจอันชอบธรรมในการปกครองตนเอง ดังนั้น ประชาชนจึงต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง”

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยทั่วไปแล้ว จะเป็นตัวการส่งเสริมให้ระบอบประชาธิปไตยมีการพัฒนาขึ้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้เปิดช่องทางและมีเจตนารมณ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน นอกจากนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนยังเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักการธรรมาภิบาล (Good governance) หากประชาชนมีความตื่นตัวและให้ความสนใจเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จะส่งผลให้การปฏิรูปการเมืองและการปฏิรูปสังคมบรรลุเป้าหมาย เพราะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการกำหนดคุณภาพของนักการเมือง และสถาบันทางการเมืองไปในตัว ทำให้ผู้ปกครองกับผู้ถูกปกครองได้มีโอกาสสื่อสารความหมายซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีความโปร่งใส และเป็นไปตามเจตจำนงของประชาชนมากขึ้น แล้วในที่สุดจะทำให้สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ดังนั้น การศึกษาและการให้ความสนใจต่อเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นหัวข้อที่ควรค่าแก่ความสนใจ

ในสังคมแบบดั้งเดิม เรื่องการเมืองการปกครองเป็นเรื่องของผู้นำและชนชั้นสูงเพียงไม่กี่คนเท่านั้น เราอาจกล่าวได้ว่าในสังคมแบบประเพณีดั้งเดิม เป็นสังคมที่ปราศจากการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไปสังคมมีวิวัฒนาการมาตามลำดับจนก้าวสู่สังคมสมัยใหม่ ประชาชนมีความรู้เรื่องการเมืองการปกครองมากขึ้น ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสังคมดั้งเดิม ความแตกต่างทางการเมืองที่สำคัญระหว่างสังคมแบบประเพณีดั้งเดิมกับสังคมสมัยใหม่จึงอยู่ที่เรื่องขอบข่าย ความเข้มข้น และฐานของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในสังคมที่ยังมีความมั่งคั่งมาก มีระดับของการพัฒนาอุตสาหกรรมมาก และมีระดับความเป็นเมือง (Degree of urbanization) สูงมีความซับซ้อนมากขึ้นเท่าใด ประชาชนก็ยิ่งจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับเมืองในหลายด้านกว่าในสังคมด้อยพัฒนา ณ ที่ซึ่งเป็นระบบสังคมแบบเกษตรกรรม มีคนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชนบท และมีระบบเศรษฐกิจและสังคมแบบดั้งเดิม*

ในระบอบประชาธิปไตย โดยทั่วไประดับของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนจึงมักสูงกว่าในระบอบเผด็จการ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบเผด็จการหรืออำนาจนิยม ถ้าเช่นนั้นแล้วการมีส่วนร่วมทางการเมืองคืออะไร มีขอบเขตแค่ไหน

* สิทธิพันธ์ พุทธหุน, สังคมวิทยาการเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม,

(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒), หน้า ๔๖.

และพฤติกรรมใดที่จัดได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประเด็นทั้งหลายเหล่านี้เราจะได้พิจารณากันในลำดับต่อไป

มีนักวิชาการทั้งหลายในประเทศและต่างประเทศให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้มากมาย ทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ทั้งในมุมมองที่กว้างและแคบ ขึ้นอยู่กับจุดยืนและแนวทัศน์ (Perspectives) ของนักคิดและนักวิชาการแต่ละสาขาวิชา และวัตถุประสงค์ของการศึกษานั้น ๆ โดยทั่วไปมีนักวิชาการอยู่สองสาขาที่สนใจศึกษาเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองมาแต่ดั้งเดิม คือ นักรัฐศาสตร์และนักสังคมวิทยาการเมือง ดังเห็นได้จากมีการให้นิยามความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้แตกต่างกันมากมาย ดังนี้

McClosky เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง “ การกระทำที่มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย และการบริหารงานของรัฐ หรือการเลือกผู้นำรัฐบาล และการกระทำนั้นต้องเป็นการกระทำด้วยความสมัครใจ ซึ่งอาจเป็นไปในทางตรง หรือทางอ้อมก็ได้”^๒

Weiner ได้เสนอความเห็นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้หลายประการ ในที่สุดเขาได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า คือ “ การกระทำใด ๆ ก็ตามที่เกิดจากความสมัครใจ ไม่ว่าจะการกระทำนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ และอาจเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง อาจจะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามตัวบทกฎหมายหรือไม่ก็ได้ โดยที่การกระทำดังกล่าวนี้ ก็เพื่อต้องการมีอิทธิพลในการจัดสรรนโยบายสาธารณะและการบริหารนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนการเลือกผู้นำทางการเมืองทั้งในระดับชาติ และในระดับท้องถิ่นก็ตาม”^๓

Nie and Verba กล่าวอย่างสั้นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ “ ความพยายามที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อกระบวนการทางการเมืองจากภายนอก”^๔

ส่วนความเห็นของนักวิชาการไทยนั้นก็มี ตัวอย่างเช่น นรนิติ เศรษฐบุตร มีความเห็นสอดคล้องทำนองเดียวกับ Nie และ Verba ดังที่กล่าวมา โดยเห็นว่าการกระทำที่ถือได้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้นั้น “ จะต้องเป็นการกระทำที่มุ่งหวังจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลเป็นสิ่งสำคัญ”หากเป็นการกระทำที่ไม่หวังจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนโยบายของรัฐบาล หรือ

^๒ McClosky Herbert, **Political Participation**, (New York : Wiley, 1968), p. ๑๒.

^๓ Weiner Myron, **Political Participation**, (New Jersey : Princeton University Press, 1971), p. ๔.

^๔ Nie Norman H and Sidney Verba, **Political Participation**, (Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1975), p. ๘.

เลือกบุคคลสำคัญที่สามารถกำหนดนโยบายของรัฐบาลได้แล้วก็ไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ประจิดร มหาหิง เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่ประชาชนพลเมืองกระทำหรือจัดให้มีขึ้น โดยมีเจตนาหรือไม่ก็ตามจะโดยสมัครใจหรือไม่ก็ตาม จะถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม หรืออาจเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อมก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้มีอิทธิพลหรือเสริมสร้างอิทธิพลต่อการตัดสินใจการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติการกิจของรัฐบาล หรือฝ่ายบริหารทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ อาจรวมถึงระดับนานาชาติอีกด้วยบางกรณี^๕

จรูญ สุภาพ เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมที่ประชาชนจะพึงมีในการกำหนดนโยบาย ในการตัดสินใจและในกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาลและในทางการเมือง หรือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในรัฐบาล เช่น การเข้าเป็นรัฐบาล การมีอิทธิพลต่อรัฐบาล การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง^๖

ทิพาพร พิมพ์สุทธิ เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การมีส่วนร่วมในการกระทำของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลเรียกว่า “การมีส่วนร่วมโดยตนเอง” และการมีส่วนร่วมซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายทางอ้อม นอกเหนือจากแต่ละบุคคลโดยตรงแล้วเรียกว่าการมีส่วนร่วมโดยการถูกระดม(mobilized participation)^๗

สุจิต บุญบงการ ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล^๘ ความหมายที่มีลักษณะนี้น่าสนใจหลายประการ คือ

^๕ ประจิดร มหาหิง, สังคมวิทยาการเมือง : แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการศึกษา, (วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๒๕), หน้า ๒๓๓.

^๖ จรูญ สุภาพ, หลักรัฐศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช , ๒๕๑๔), หน้า ๓๓๓.

^๗ ทิพาพร พิมพ์สุทธิ, พัฒนาการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๑), หน้า ๒๐๔ – ๒๐๕.

^๘ สุจิต บุญบงการ, การพัฒนาการเมืองไทยปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารสถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑), หน้า ๑๐๑.

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองในความหมายนี้เป็นเรื่องของกิจกรรมไม่ใช่ทัศนคติ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในที่นี้ไม่ใช่เป็นเรื่องของความคิด ความรู้สึก หรือความเชื่อทางการเมือง ทัศนคติทางการเมืองมีผลต่อรูปแบบหรือการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ไม่ใช่เป็นกิจกรรม

๒. การมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้ใช้สำหรับบุคคลธรรมดาไมใช่นักการเมืองหรือบุคคลผู้มีอาชีพทางการเมือง

๓. การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของการแสดงออกเพื่อให้มีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล

๔. การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของรัฐบาลก็ได้ แม้ว่าผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีวัตถุประสงค์กดดันรัฐบาลก็ตาม การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งมักมีอำนาจทางการเมืองไม่มากนัก และไม่สามารถผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลได้ตลอดเวลาและทุก ๆ เรื่อง

สมบัติ ชำรงชัญวงศ์ เสนอแนวคิดว่า นักวิชาการตะวันตกได้ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางทั้งการศึกษาจากภายในสังคมเดียวกันและการศึกษาจากสังคมที่แตกต่างกัน เหตุผลที่มีผู้ให้ความสนใจต่อการศึกษากิจกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางเป็นเพราะว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการพัฒนาทางการเมือง และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม^๕

จากการให้นิยามความหมายของนักวิชาการหลายท่านที่กล่าวมา เราอาจสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า “เป็นการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรือการกำหนดนโยบายของรัฐบาล หรือภารกิจต่าง ๆ ที่รัฐบาลกระทำ หรือการเลือกผู้นำรัฐบาล ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การกระทำนั้นไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อมก็ตาม” ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้อาจมีความสำคัญแตกต่างกันไปเมื่อถึงขณะสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การกระทำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ต่อการเลือกผู้นำรัฐบาล หรือการกำหนดนโยบายของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น การกระทำที่ไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาล หรือการดำเนินงานของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ จึงไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตัวอย่างเช่น การประท้วง โดยมุ่งที่จะใช้อิทธิพลบีบบังคับการบริหารของบริษัทเอกชน เพื่อให้เพิ่มค่าจ้าง จึงไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามความหมายนี้

^๕สมบัติ ชำรงชัญวงศ์, ลำดับขั้นของการมีส่วนร่วมทางการเมือง, (กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การพิมพ์, ๒๕๓๕), หน้า ๒๐.

การมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นอาจเป็นไปได้ทั้งในแนวทางที่ชอบด้วยกฎหมายและวิถีทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังที่ Almond และ Powell เรียกลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นนี้ว่าเป็นรูปแบบ “ ทำทายเป็นประเพณีนิยม ” (Unconventional forms) อันได้แก่ การกระทำที่ใช้ความรุนแรง (Violence) ต่าง ๆ เช่น การทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน การปฏิวัติ การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง การก่อการจลาจล การก่อวินาศกรรม ฯลฯ การกระทำทั้งหมดนี้ หากเพื่อให้มีผลกระทบต่อการตัดสินใจและการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง หรือมุ่งเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง ก็ถือเป็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองเหมือนกัน

๒.๒ วิวัฒนาการของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของไทย

นับตั้งแต่อดีต ประเทศไทยปกครองโดยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ลักษณะสังคมเป็นระบบอุปถัมภ์หรืออำมาตยาธิปไตย กล่าวคือ เจ้าขุนมูลนายมีอิทธิพลเหนือชีวิตความเป็นอยู่และการตัดสินใจของไพร่และข้าทาสบริวารอย่างมากในแทบทุกเรื่อง ระบบเช่นนี้ดำเนินมาช้านานจนกลายเป็นความยินยอมพร้อมใจกันทั้งสองฝ่าย ผลคือ ทำให้คนไทยไม่มีแนวคิดหรือประสบการณ์ในเรื่องการปกครองตนเอง(หรือลดการพึ่งพาตนเองน้อยลงเพราะต้องพึ่งเจ้าหรือนาย) ไม่เข้าใจในเรื่องสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเท่าเทียมกันหรือความเสมอภาค การใช้หลักการและเหตุผล ความยุติธรรมทางสังคม จิตสำนึกเรื่องของส่วนรวม การมีอิสระในการตัดสินใจ ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นแนวคิดสำคัญในระบอบประชาธิปไตย นาน ๆ เข้าก็เลยยกอำนาจของตนเองให้แก่ชนชั้นผู้ปกครองและเห็นว่าชนชั้นปกครองเท่านั้นที่มีอำนาจ

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น กรณีเรื่องการเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕ ก็ไม่ได้มาจากจิตสำนึกของประชาชนในการต่อสู้เพื่อต้องการปลดปล่อยตนเอง เพื่อให้หลุดพ้นจากการถูกกักกัน ให้คนมีสิทธิ เสรีภาพ และเกิดความเสมอภาคขึ้นในสังคมอย่างใด หากแต่เกิดจากการหิบบิ้นให้ของชนชั้นผู้ปกครองในสมัยนั้นหรือกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นประชาธิปไตยในปี ๒๔๗๕ ก็ไม่ได้มาจากการต่อสู้เรียกร้องที่จะทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองของประชาชนส่วนใหญ่แต่อย่างใด แต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองเกิดจากคนกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการศึกษาคดีในสมัยนั้น นำโดย ดร.ปรีดี พนมยงค์ ที่เป็นหัวหน้าคณะผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองภายหลัง ไม่นานคณะผู้ก่อการที่มีหัวก้าวหน้าถูกคุมคาม กล่าวคือ กลุ่มของ ดร.ปรีดี ถูกกวาดล้างอย่างรุนแรง การสูญเสียชีวิต ดร.ปรีดี ส่งผลต่อการหยุดชะงักและการเติบโตของอุดมการณ์ประชาธิปไตยในสังคมไทย รวมทั้งการสลายตัวอย่างสิ้นเชิงของคณะราษฎรสายพลเรือน ซึ่งเป็นองค์กรพลเรือนเข้มแข็งที่สุดหลังปี ๒๔๗๕ ทำให้พลังที่จะถ่วงดุลกับพลังของอำนาจนิยมและ

อนุรักษ์นิยมสลายตัวไปด้วย ไม่เพียงแต่เท่านั้น มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง ที่เป็นฐานที่มั่นสุดท้ายก็ถูกเสนอให้มีการตัดคำว่า “ การเมือง ” ออกจากชื่อเดิมของมหาวิทยาลัย หลังจากนั้นเป็นต้นมา การปกครองส่วนใหญ่ก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของเผด็จการทหารและข้าราชการประจำ (ในอดีตผู้นำทางการเมืองมักเป็นผู้มีอำนาจทางทหาร แต่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนมาเป็นผู้ที่มีอำนาจทางการเงินและมีอิทธิพลทางธุรกิจแทน)

เราอาจกล่าวได้ว่า การเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้น แทบจะไม่มีผลผูกพันต่อประชาชนโดยส่วนใหญ่เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนซึ่งเคยชินต่อระบอบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นเวลาช้านาน ประกอบกับลักษณะของการปกครองมักเป็นในรูปของการ “ หีบยื่นให้ ” เป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นเหตุให้ประชาชนเฉยเมยต่อกิจกรรมของสังคมส่วนรวม และเรื่องของบ้านเมืองจนอาจกล่าวได้ว่า ในอดีตที่ผ่านมา ประชาชนไม่ค่อยได้แสดงออกหรือเสนอความคิดเห็นในเรื่องปัญหาของบ้านเมืองแต่ประการใดเลย ยิ่งมีการปฏิวัติรัฐประหารในสมัยต่อ ๆ มาด้วยแล้ว ก็ยิ่งทำให้ประชาชนถูกจำกัดวงให้อยู่นอกเส้นทางการเมืองออกไปมากยิ่งขึ้นเท่านั้น และอำนาจธิปไตยที่ถูกกล่าวอ้างว่ามาจากประชาชนนั้น แท้จริงแล้วกลับตกไปอยู่กับกลุ่มข้าราชการชั้นนำทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนเหตุที่กลุ่มข้าราชการกลายเป็นที่มาของอำนาจ (ไม่ใช่เป็นอำนาจมาจากประชาชนตามบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้) ก็เพราะว่า สังคมไทยในช่วงนั้น ไม่มีกลุ่มชนชั้นอื่นใดที่สามารถรวมกลุ่มกันได้ และมีพลังเข้มแข็งพอที่จะคัดค้านอิทธิพลของข้าราชการ แล้วเข้ามาสับเปลี่ยนการใช้อำนาจแทนได้ ด้วยเหตุนี้อำนาจจึงเปลี่ยนมืออยู่ในหมู่ข้าราชการชั้นนำ ฉะนั้น การเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบกษัตริย์ มาสู่ประชาธิปไตยตามความเป็นจริงแล้ว จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงที่อำนาจทางการเมือง ยังคงตกอยู่กับกลุ่มผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งเพียงน้อยนิด หากได้ตกอยู่กับประชาชนดังที่คาดหมายกันไว้ไม่หรือแม้กระทั่งกระแสการเรียกร้องประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญในเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ก็เป็นภาพของการต่อสู้ระหว่าง อำนาจเผด็จการทหารกับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ปัญญาชนและนายทุนน้อย ซึ่งหากเปรียบเทียบกับสัดส่วนของประชากรทั้งประเทศแล้ว ก็นับว่าเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยเท่านั้นที่เข้าร่วมในการต่อสู้เรียกร้องหรือกรณีเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ในปีพ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ประชาชนสามารถเอาชนะอำนาจเผด็จการทหาร จนสามารถตัดวงจรอุบาทว์ทางการเมืองได้นั้น ผู้เข้าร่วมต่อสู้เรียกร้องก็จำกัดวงแคบเฉพาะชนชั้นกลางในเมือง (หรือที่บางท่านเรียกว่ามือบมือถือ) เป็นส่วนใหญ่ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังไม่กระจายไปอย่างทั่วถึงคนในระดับล่าง ทั้งในเมืองและชนบทอย่างแท้จริงคงมีเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้น ในประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยของไทย ที่ดูเหมือนว่าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด คือ กระแสการเรียกร้องให้มีการรับร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ ส.ส.ร. (สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ) ในเดือนตุลาคม ๒๕๔๐ ที่มีการคาดกันว่า

มีประชาชนเข้าร่วมทั้งประเทศประมาณ ๒ ล้านคนเศษ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของประชากรไทยทั้งประเทศที่มีกว่า ๖๐ ล้านคนแล้ว ก็นับว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยอยู่ดี

ผลกระทบจากการที่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตย ทำให้พวกเขาขาดจิตสำนึกและขาดการตระหนักรู้ถึงในเรื่องสิทธิ หน้าที่ และการมีอำนาจของตนเอง เราจึงเห็นได้ว่าในประวัติศาสตร์การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยนั้น ประชาชนไม่ได้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยอย่างแท้จริง และประชาชนก็ไม่ได้เป็นผู้กำหนดทางเลือกของสังคมว่า จะดำเนินไปในทิศทางใดอย่างแท้จริงเช่นเดียวกัน

ดังนั้น ปัญหาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ จึงเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประชาธิปไตยและการเมืองไทย ประกอบกับในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่ผ่านมา มีการยึดอำนาจหรือทำรัฐประหารหลายครั้ง ทำให้พัฒนาการของประชาธิปไตยขาดความต่อเนื่อง เมื่อคนรุ่น ปู่ ย่า ตา ยาย และพ่อแม่ ขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดประสบการณ์ของการมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย จึงเป็นการยากที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมและอุดมการณ์ประชาธิปไตยแก่คนรุ่นลูกหลานได้

ในอดีตที่ผ่านมา แม้ว่าจำนวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทยจะไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศแล้ว แต่เราอาจกล่าวสรุปได้ว่าเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นยุคแรกที่ประชาชนไทยซึ่งหมายรวมทั้ง นักเรียน นิสิตนักศึกษา นายทุนน้อย และคนชั้นกลางบางกลุ่ม มีการตื่นตัวทางการเมืองและมีการรวมตัวเป็นกลุ่มน้อยมากที่สุด ผลพวงของเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ได้ปลุกจิตสำนึกให้คนในสังคมที่เข้าร่วมในเหตุการณ์ดังกล่าวมีจิตใจที่เสียสละ มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น จนสันตะเทียนมาสู่ปรากฏการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญ ๆ ของไทยในระยะหลังต่อมา เช่น เหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙, พฤษภาทมิฬ ๒๕๓๕, และการปฏิรูปการเมืองด้วยการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐,พลังของประชาชนที่ดูเหมือนว่าค่อย ๆ เติบโตและเข้มแข็งขึ้นจากการผ่านประสบการณ์การต่อสู้ในเหตุการณ์ต่างๆ ที่กล่าวมาได้ ก่อให้เกิดกระแสแนวคิดหลัก ๒ เรื่องที่สำคัญในปัจจุบันคือ แนวคิดเรื่องธรรมรัฐ (good governance) และประชาสังคม (civil society) ซึ่งเกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกัน ขณะที่สังคมไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงในปี ๒๕๔๐

๒.๓ สาเหตุที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง

การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นผลดีต่อสังคม กล่าวคือเป็นการทำให้ประชาธิปไตยมีความหมายยิ่งขึ้นทำให้รัฐบาลมีความรับผิดชอบและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมาก

ขึ้น นอกจากนี้แล้ว การเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองยังเป็นผลดีสำหรับบุคคลด้วย กล่าวคือ ช่วยพัฒนาให้เขาเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นอย่าง เช่น เราสามารถสังเกตเห็นได้ว่า คนที่มีความสนใจทางการเมือง มักเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และมักเป็นคนที่มีความคิดเรื่องส่วนรวม และแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองมากกว่าคนปกติทั่วไป

ตามความเป็นจริงแล้ว บุคคลใดก็ตามที่ละเลยเพิกเฉย หรือไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง จะด้วยเหตุใดก็ตามแต่ เขาเหล่านั้นย่อมเป็นบุคคลที่มีอำนาจน้อยกว่าคนอื่น กรณีนี้แม้ว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองไม่อาจจะมีอำนาจอย่างมีประสิทธิภาพได้ทุกคนก็ตาม แต่ก็ยังดีกว่า และได้เปรียบกว่าผู้ที่ไม่มีส่วนรู้ทางการเมืองใด ๆ เลย ทั้งนี้ก็เพราะว่าผู้ที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองใด ๆ เลยนั้น ย่อมไม่อยู่ในฐานะที่จะใช้อำนาจ หรือมีส่วนแบ่งในอำนาจได้เลย นี่จึงเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าสิทธิในการเข้าร่วมกับกิจกรรมทางการเมือง เป็นองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยเช่นเดียวกับองค์ประกอบอื่น ๆ และควรถือว่าเป็น บรรทัดฐานอีกอย่างหนึ่งของสังคมประชาธิปไตย ที่สมควรปลูกฝังเพื่อให้ประชาชนรู้จักการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

ดังนั้น ประการสำคัญ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ช่วยทำให้อำนาจในสังคมมีการกระจายตัวซึ่งหากในระบบสังคมใดสังคมหนึ่งมีอำนาจกระจุกตัว(Centralization) อยู่ที่จุดใดจุดหนึ่งมากเกินไป จะทำให้เกิดความตึงเครียดขึ้นในระบบได้ง่าย แล้วมีผลทำให้เกิดความขัดแย้งได้ง่ายขึ้นตามมา และในที่สุดอาจทำให้ระบบสังคมแตกสลายได้ง่ายขึ้นเช่นกัน สถานะเช่นนี้เราเรียกว่า “ สถานะของความขัดแย้งหรือความรุนแรงเชิงโครงสร้าง(Structural violence)” ซึ่งแก้ไขได้ยากมาก แต่ถ้าทำให้อำนาจมีการกระจายตัว(Decentralization) ทั่วทั้งระบบ จะทำให้ระบบมีเสถียรภาพ ความหลากหลายและการกระจายอำนาจ จึงเป็นประเด็นหลักของการป้องกันความรุนแรง และการรักษาเสถียรภาพของระบบจากแนวคิดเช่นนี้ทำให้เกิดข้อคิดที่ว่า ในทุกระบบของสังคม ไม่ควรมีการรวมศูนย์อำนาจการปกครองและการตัดสินใจอยู่ ณ จุดเดียวกันระบบต่าง ๆ ที่ว่ามานี้รวมถึงระบบเศรษฐกิจ การเมือง ระบบการศึกษา และระบบวัฒนธรรม หากแต่ควรส่งเสริมให้เกิดความหลากหลาย และมีการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนต่าง ๆ ให้มากที่สุด

๒.๔ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

นักสังคมวิทยาการเมืองหลายท่าน ได้ศึกษาถึงปัจจัยหรือเงื่อนไขที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้อย่างน่าสนใจ การศึกษาของแต่ละท่านอาจมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน แต่ก็มีบาง

ประเด็นที่มีข้อสรุปเหมือนกัน ในที่นี้จะขอนำเอาตัวอย่างผลการศึกษาดังกล่าวมานำเสนอให้เห็น ดังต่อไปนี้ เช่น

Max Weber นักสังคมวิทยาผู้บุกเบิกอีกท่านหนึ่ง ที่ได้วางรากฐานให้แก่วิชาสังคมวิทยา การเมือง จนได้รับการยอมรับต่อมาในระยะหลัง Max Weber ได้อธิบายถึงเหตุผลของการเข้ามามี ส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของแรงจูงใจ(Motives) ที่ผลักดันให้ บุคคลเข้าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง โดย Weber อธิบายว่า แรงจูงใจที่ผลักดันให้บุคคล กระทำการต่าง ๆ รวมทั้งมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองนั้น สามารถจำแนกออกได้เป็น ๔ ชนิดด้วยกัน คือ^{๑๑}

1. แรงจูงใจที่เป็นเรื่องของเหตุผลและค่านิยม(The value-rational motive) หมายความว่า บุคคลบางกลุ่มบางพวกจะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับค่านิยม ของกลุ่ม พวกเขา เช่น ถ้ากลุ่มคนในสังคมบางกลุ่มมีค่านิยมหรือมีความเชื่อว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่สามารถช่วยให้กลุ่มของพวกเขาได้ประโยชน์ หรือไม่ทำให้ชีวิตของพวกเขาดีขึ้น นอกเสียจาก การไปช่วยทำให้พวกนักการเมืองบางคนได้ดิบได้ดีเท่านั้นเอง

2. แรงจูงใจที่เป็นเรื่องของความรู้สึกและอารมณ์ (The emotional-affectual motive) หมายความว่า บุคคลบางกลุ่มบางพวกทำอะไรโดยยึดถือเอาอารมณ์และความรู้สึกของตนเป็นใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ไม่มีลักษณะความเป็นผู้ใหญ่ หรือไม่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์(immaturity) เพียงพอ ตลอดจนผู้ที่ไม่มี ความมั่นคงทางจิตใจทั้งหลาย ซึ่งมีแนวโน้มที่จะทำอะไรตามอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าบุคคลทั่ว ๆ ไป บุคคลประเภทนี้จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด เมื่อไร และจะเข้ามามีส่วนร่วมอยู่นานขนาดไหน ไม่มีใครสามารถพยากรณ์ได้ เพราะการมีส่วนร่วม ของบุคคลประเภทนี้ไม่มีความคงเส้นคงวา

3. แรงจูงใจที่เป็นเรื่องของประเพณีนิยม(The traditional motive) หมายความว่า บุคคล บางประเภทที่เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องของการปฏิบัติตามกันมาตั้งแต่ใน อดีต เช่น พอถึงคราวเลือกตั้ง บุคคลกลุ่มนี้ก็จะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งกันตามธรรมเนียม แต่พวกเขา มักไม่ได้ใคร่ครวญให้ดีในการเลือกพรรคการเมือง และตัวผู้สมัครและก็ได้คาดหวังอะไรจาก การเลือกตั้งมากมายนัก การเลือกตั้งจะปรากฏผลออกมาเช่นใด อย่างไรก็ดี หากวิเคราะห์กันตาม ความเป็นจริงแล้ว บุคคลประเภทนี้จัดได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง เนื่องจากอยู่ในฐานะเป็นเพียง “ผู้ตาม” ที่จะต้องปฏิบัติตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมปฏิบัติของกลุ่มเป็น สำคัญ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่ากลุ่มจะไปทางไหน

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖๗.

4. แรงจูงใจที่เป็นเรื่องของเหตุผลและการมีจุดประสงค์(The purposive-rational motive) เป็นแรงจูงใจที่น่าพึงปรารถนามากที่สุด บุคคลที่มีแรงจูงใจประเภทนี้จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ หรือตามช่องทางต่าง ๆ โดยยึดหลักเหตุผลและคำนึงถึงผลที่ตามมาเป็นสำคัญ

๒.๕ รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชนแสดงออกนั้น มีอยู่หลายรูปแบบ ในที่นี้จะนำมากล่าวเท่าที่พบเห็นมีดังต่อไปนี้ คือ

๑. การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นรูปแบบการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองที่ทำให้ประชาชนมีอิทธิพลเหนือผู้นำเพราะทำให้ผู้นำจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายเพื่อคะแนนเสียงของตน แต่คะแนนเสียงดังกล่าวนี้ คือ ความเห็นเกี่ยวกับความชื่นชอบของพลเมืองที่มีต่อผู้นำได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะเป็นเพียงการเปลี่ยนการลงคะแนนเสียงจากผู้สมัครคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งเท่านั้น มิได้แสดงความชื่นชอบเป็นพิเศษสำหรับขอบเขตของผลผลิต (ของการเลือกตั้ง) นั้น กว้างขวางมากและมีอิทธิพลเมืองทั้งหมด เพราะความชื่นชมของพลเมืองและแรงกดดัน ทำให้คะแนนเสียงเปรียบเหมือนอาวุธที่มีอำนาจควบคุมรัฐบาล นอกจากนั้นการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีความแตกต่างจากกิจกรรมอื่น ๆ คือ ต้องการความริเริ่มเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เพราะประชาชนมีโอกาสเลือกตั้งตามปกติ กิจกรรมของการลงคะแนนเสียงอย่างสม่ำเสมอ(ในการเลือกตั้งระดับชาติ) การลงคะแนนเสียงในระดับรัฐ และการลงคะแนนเสียงในระดับท้องถิ่น

อนึ่ง การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้น เป็นการแสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อระบบมากกว่าเป็นการกระทำตามความต้องการของคนที่มีต่อระบบ ดังนั้น บุคคลที่จะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เป็นผู้ที่มีความสำนึกในหน้าที่พลเมือง มีความสำนึกในบรรทัดฐานของสังคมและวิธีการดำรงชีวิตในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชนและยังพบว่าในบางครั้งประชาชนส่วนใหญ่ที่ไปลงคะแนนเสียงนั้น อาจไม่เห็นความสำคัญของการกระทำของตนต่อผลทางการเมืองก็ได้ บุคคลเหล่านี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับการเมืองในลักษณะอื่นใดเลยและในทางกลับกันผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกระตือรือร้นในรูปแบบอื่น ๆ ก็อาจจะไม่ไปลงคะแนนเสียงก็ได้ และเมื่อพิจารณาถึงระดับความผูกพันทางการเมืองนั้นพบว่ามีอยู่น้อยมากในแง่ที่ว่า เมื่อผู้ใช้สิทธิได้หย่อนบัตรเลือกตั้งเรียบร้อยแล้ว มันก็ยุติแค่นั้นเอง และการเลือกตั้งมิได้มีบ่อย ๆ ก็เท่ากับว่ามันกลายเป็นเสมือนข้อจำกัดที่ทำให้บุคคลไม่อาจเข้าร่วมทางการเมืองในรูปแบบนี้ได้บ่อยครั้งเหมือนรูปแบบอื่นและเมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมตลอดชีวิตของบุคคลแล้ว การออกเสียงเลือกตั้งเป็นเพียงเรื่องเบ็ดเตล็ด เพราะการใช้เวลาเพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับกิจกรรม การติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนหรือการร้องเรียน ผลประโยชน์จากผู้ปกครอง ฯลฯ แต่เมื่อพิจารณาแล้วการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

สามารถกำหนดความเป็นไปของรัฐบาลหรือการปกครองได้ทันทีทันใด ดังนั้น การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งจึงมีความสำคัญมาก

๒. กิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียง(Party and campaign activities) หมายถึง การชักชวนให้ผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครที่ตนสนับสนุน การทำงานให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง การเข้าร่วมประชุมหรือการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งบุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรมประเภทนี้ เรียกว่า “ผู้ต่อสู้ทางการเมือง” (gladiators) ซึ่งจะทำงานหนักมากที่สุด ในขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชม(spectator) ซึ่งคอยตัดสินว่าใครจะชนะในการแข่งขันทางการเมือง

Huntington ได้ร่วมเอารูปแบบของการลงคะแนนเสียงและการรณรงค์หาเสียงไว้ด้วยกันว่า “กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง(electoral activities) ซึ่งจะหมายถึงการกระทำใดที่มีจุดหมายที่จะก่อให้เกิดผลต่อการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการลงคะแนนเสียง การช่วยหาเสียงเลือกตั้ง การประกาศสนับสนุนผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง เป็นต้น

Mibrath พบว่า ผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียงมีน้อยมาก ในสหรัฐอเมริกาเมื่อเพียงร้อยละ ๑๕ เท่านั้น เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวต้องอาศัยความตื่นตัวและสนใจอย่างแท้จริงที่เข้าร่วมกิจกรรมประเภทนี้

๓. กิจกรรมของชุมชน(community activities) คือ การสร้างกลุ่มแก้ปัญหาสังคม การทำคนร่วมกับกลุ่มที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและสังคม บุคคลจะร่วมทำตนเป็นสมาชิกที่กระตือรือร้นในกลุ่มหรือองค์กรเหล่านี้ ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับปัญหาสาธารณะแต่ไม่ใช่องค์กรของรัฐบาล

Huntington ให้ความเห็นว่าผู้ที่มีบทบาทในชุมชนลักษณะการทำกิจกรรมของชุมชนมีลักษณะคล้ายกับเจ้าหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่รณรงค์หาเสียงในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นสูง และมีระดับความผูกพันทางใจกับชุมชนสูงเช่นเดียวกันที่แตกต่างกัน คือ ผู้ที่มีบทบาทในชุมชนในลักษณะนี้ มีความเกี่ยวข้องกับพรรคและการรณรงค์หาเสียงน้อยกว่าผู้ที่มีบทบาทในพรรคการเมืองโดยตรง

๔. การชักจูงโน้มน้าว(lobbying) เป็นความพยายามของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่จะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำพรรคการเมือง เพื่อสนองความคิดเห็นในการตัดสินใจหรือปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชน มักอยู่ในรูปของการกระทำเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านร่างกฎหมายหรือนโยบายอันใดอันหนึ่งโดยเฉพาะ

๕. การเป็นผู้ประท้วง (protestors) ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับที่ Huntington เรียกว่า การใช้ความรุนแรง (violence) ซึ่งหมายถึงความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล ด้วยการก่อให้เกิดความเสียหายทางกายภาพ (physical damage) ต่อบุคคลและทรัพย์สิน

Milbrath อธิบายว่า ขอบเขตของกิจกรรมในรูปแบบการประท้วงคือการเข้าร่วมเดินขบวนตามถนน หรือก่อให้เกิดการจลาจล(ถ้าจำเป็น) เพื่อบังคับให้รัฐแก้ไขบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมืองให้ถูกต้อง การประท้วงอย่างแข็งขันและเปิดเผยต่อสาธารณะชน ถ้ารัฐบาลกระทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม การเอาใจใส่กับการชุมนุมประท้วง เข้าร่วมกับกลุ่มประท้วงรัฐบาล และการปฏิเสธการยอมรับกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม

๖. การเป็นผู้สื่อข่าวสาร (communicators) หมายถึง การที่บุคคลจะติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ส่งจดหมายแสดงความสนับสนุนต่อผู้นำทางการเมืองในการดำเนินการที่เห็นว่าเหมาะสมถูกต้อง ส่งคำประท้วงต่อการดำเนินงานที่เห็นว่าไม่ดี รวมถึงการพูดคุยถกเถียงปัญหาทางการเมือง หรือให้ข่าวสารทางการเมืองแก่บุคคลอื่น แสดงความคิดเห็นของตนเองต่อเจ้าหน้าที่รัฐบาล เขียนจดหมายแสดงความคิดเห็น ไปยังหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนต่าง ๆ ลักษณะของการมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้จะต้องมีการแลกเปลี่ยนวาทะระหว่างบุคคล และผู้ที่จะมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ได้จะต้องมีพื้นฐานการศึกษาที่สูงพอสมควร มีการรับข่าวสารในระดับสูง และมีความสนใจทางการเมืองสูงด้วย ผู้สื่อข่าวสารการเมืองจะวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากกว่า “ พวกเจ้าหน้าที่พรรค” แต่จะไม่แสดงออกด้วย “ กิจกรรมประท้วง”

สวานา พรพัฒน์กุล ได้แบ่งระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองจากน้อยไปหามาก ดังนี้

๑. รับฟังข่าวสารทางการเมือง
๒. ออกเสียงลงคะแนน
๓. ชักชวนให้ผู้อื่นสนทนาเรื่องการเมือง
๔. ชักชวนให้ไปเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง
๕. ช่วยโฆษณาให้พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยการติดป้ายประกาศสนับสนุน

หรือประกาศสนับสนุนให้ผู้อื่นทราบ โดยทั่วไป

๖. ติดต่อแสดงความคิดเห็นหรือข้อเรียกร้องต่อเจ้าหน้าที่บ้านเมืองหรือนักการเมือง
๗. สนับสนุนด้วยการบริจาคให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง
๘. ติดตามการหาเสียงของนักการเมือง

๘. ช่วยผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียง
๑๐. เป็นสมาชิกพรรคที่ทำงานให้พรรคการเมืองเป็นประจำ
๑๑. เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนของพรรค
๑๒. ช่วยหาเงินให้พรรค
๑๓. สมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้ง
๑๔. เป็นเจ้าหน้าที่ของพรรคหรือได้รับเลือกตั้ง^{๑๑}

๒.๖ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล พิจารณาจากระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ การพิจารณาว่าบุคคลใดมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงหรือต่ำนั้น พิจารณาจากระดับความสูงต่ำของปัจจัยทั้ง ๓ ดังกล่าวเป็นสำคัญ จากการศึกษาวิจัยหลายครั้งในสหรัฐอเมริกาพบว่า ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมสูงจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ นอกจากนี้สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมยังมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกิจกรรมทางการเมืองอย่างมากอีกด้วย

สำหรับปัจจัยซึ่งเป็นตัวประกอบของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมนั้นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

๑. การศึกษา Milbrath พบว่า ในระหว่างตัวแปรทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ที่ใช้อธิบายการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น การศึกษาเป็นปัจจัยที่ได้รับความใส่ใจมากที่สุด จากผลงานการวิจัยของนักวิชาการต่างประเทศหลายท่าน ได้ค้นพบตรงกันว่า บุคคลที่มีการศึกษาสูงกว่าจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาดำกว่า นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นปัจจัยที่มีอำนาจมากที่สุดในการกระตุ้นบุคคลทุกฐานอาชีพ วัฒนธรรมและเชื้อชาติ ในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองทุกรูปแบบมากขึ้น ยกเว้นเฉพาะการเลือกตั้งเท่านั้น

จากการศึกษาของ Almond และ Verba พบว่าพวกที่มีการศึกษาในระดับสูงจะมีพฤติกรรมทางการเมือง ดังนี้ คือ

- ๑.๑ มีความระมัดระวังต่ออิทธิพลของรัฐบาลที่มีต่อปัจเจกชนมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า
- ๑.๒ ติดตามการเมืองและให้ความสนใจต่อกิจกรรมรณรงค์หาเสียงมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาดำกว่า

^{๑๑} สวนา พรพัฒน์กุล, “ความสำนึกในหน้าที่ทางการเมืองของเด็กไทย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ), ๒๕๒๐, หน้า ๒๑.

๑.๓ มีข่าวสารทางการเมืองมากกว่า

๑.๔ มีความคิดเห็นทางการเมืองกว้างขวางกว่า

๑.๕ มักจะเข้าร่วมอภิปรายทางการเมืองมากกว่า

๑.๖ มีความรู้สึกอิสระที่จะอภิปรายทางการเมืองกับบุคคลทั่วไปมากกว่า

๑.๗ มีความรู้สึกว่าตนเองสามารถมีอิทธิพลต่อรัฐบาล

๑.๘ มีความเชื่อมั่นต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความเชื่อว่าบุคคลทั่วไปนี้

ไว้วางใจได้ และมีประโยชน์

๑.๙ มักเป็นสมาชิกที่มีความกระตือรือร้นขององค์การ

จากการศึกษาของ Milbrath พบว่าการศึกษามีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่อไปนี้คือ กิจกรรมการรณรงค์หาเสียง การมีส่วนร่วมกับชุมชน และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสื่อข่าวสาร นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเมืองในรูปแบบของการประท้วงบ้างเล็กน้อย

อย่างไรก็ตาม การศึกษาไม่ได้มีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงของบุคคลแต่อย่างใด ซึ่งบางครั้งอาจกลายเป็นว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงเข้ามีส่วนร่วมในการเลือกตั้งน้อยกว่าเหตุที่ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งน้อยกว่า ผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่าในบางวัฒนธรรมนั้น Milbrath อธิบายว่าในบางประเทศการที่บุคคลมีการศึกษาในระดับที่สูงกว่านั้นมิได้นำไปสู่การมีความรักชาติรักระบบ (system affection) และมีความรู้สึกว่าการเลือกตั้งเป็นความรับผิดชอบของพลเมือง จากการศึกษานักวิชาการตะวันตกหลายท่านได้พบว่าในสังคมญี่ปุ่นและอินเดียนั้น ผู้ที่มีข่าวสารและความรู้ (knowledgeable) มากกว่า มักจะเป็นปรปักษ์กับระบบมากกว่าและรักชาติน้อยกว่า ความรู้สึกต่อระบบการเมืองไม่ว่าจะเป็นเชิงบวก หรือเชิงลบนั้นมีความสำคัญเพราะการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับความรักชาติโดยพลเมือง อีกประการหนึ่งอาจมีสาเหตุมาจากที่บุคคลให้ความสนใจกับข่าวสารเพียงเล็กน้อย ทำให้กระบวนการอบรมกล่อมเกล่าและเกี่ยวกับบทบาททางการเมือง (Politicized role) ทำงานไม่ได้ผล แม้ว่าบุคคลนั้นจะมีการศึกษาสูงก็ตาม

๒. รายได้ Milbrath พบว่า ผู้ที่มีรายได้มากกว่าจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่มิรายได้น้อยกว่า จากการวิจัยในภาคใต้ของอเมริกาพบว่าในระหว่างพวกนิโกรด้วยกันนั้น รายได้มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองพวกเขามากกว่าการศึกษาหรืออาชีพ

รายได้สัมพันธ์กับความแตกต่างของระดับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างชัดเจน และมีอิทธิพลอย่างมากที่สุดต่อกิจกรรมที่ต้องการความนิยมนับถือ หรือกิจกรรมที่ต้องการเงินทุนที่ดี จากการศึกษานักวิชาการ Verba และ Nie ในสหรัฐอเมริกา “รายได้” มีอิทธิพลต่อกิจกรรมประเภทการ

สื่อข่าวสารทางการเมือง และกิจกรรมประเภทการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองมากกว่ากิจกรรมประเภทการเลือกตั้งและกิจกรรมประเภทการติดต่อเฉพาะ

เหตุที่รายได้มีความสัมพันธ์กับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น Milbrath อธิบายว่าเป็นเพราะความแตกต่างของรายได้ มีความเกี่ยวข้องกับมักจะมีระดับการศึกษาสูงกว่าปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเศรษฐกิจและการเมืองต่าง ๆ มากกว่าจึงทำให้มีการพัฒนาทัศนคติและความเชื่อต่าง ๆ ของคน ซึ่งเอื้อต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า

๓. ปัจจัยทางด้านสถานภาพทางสังคม การศึกษาสถานภาพทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่ศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยมิชิแกนได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง^๒ พบว่า ผู้มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจะสนใจทางการเมืองและมีความปรารถนาทางการเมือง คืออยากจะทำให้การเมืองเป็นไปในรูปแบบนี้ด้วย

๔.อายุ ผลการศึกษาหลายชิ้นพบว่า การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองจะเพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอตามอายุจนกระทั่งถึงจุดสูงสุดนัยกลางคน ต่อจากนั้นจะค่อยๆลดลงตามอายุที่มากขึ้น เช่น การศึกษาของ Nie และ Verda จากการศึกษาดังกล่าว ได้พบด้วยว่าอายุมีความสัมพันธ์ต่อการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกรูปแบบอย่างเสมอภาค

Milbrath ได้ค้นพบว่า มีปัจจัยแทรกอยู่ ๓ ปัจจัย ระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ (๑) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชน (๒) มีเวลาว่างสำหรับการเมือง (๓) มีสุขภาพดี โดยอธิบายว่า การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชนนั้น พัฒนามาทีละเล็กทีละน้อย (๔) การมีคู่ การมีความรับผิดชอบในการทำงานและการต้องการมีครอบครัว ด้วยวิธีการเดียวกันนี้การมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เริ่มขึ้นและเพิ่มขึ้นทีละเล็กทีละน้อย ตามการเพิ่มขึ้นของอายุ ระดับอายุอยู่ที่อายุ ๓๕ หรือ ๔๐ ปี

สำหรับพวกเด็กหนุ่มสาวที่ยังโสดนั้น มักจะปลื้มตนเองออกมาจากการเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชนของตน และเพื่อขาดโอกาสในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้คนแก่พวกทุพพลภาพก็มักจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองลดน้อยลง แต่ในด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองนอกระบบ เช่น การประท้วง การเดินขบวน และการก่อการจลาจล ผู้ที่เข้าร่วมต่ำที่สุด ได้แก่ คนที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว Milbrath ได้อธิบายว่า เหตุที่เป็นคังนี้อาจเป็นเพราะหนุ่มสาวมักมีเลวว่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกนักศึกษาและคนตกงานมีความรู้สึกปฏิเสธบรรทัดฐานของชุมชนมีความคิดที่จะแก้แค้นต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมอย่างสม่ำเสมอ และการปฏิรูประบบ เพื่อให้พวกตนได้มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วม

^๒ ฌรงค์ ศรีสวัสดิ์, สังคมวิทยาชนบทขั้นสูง, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๘), หน้า ๑๑๐.

๕. ปัจจัยทางด้านสถานภาพสมรส Bone และ Rount พบว่า สามีภรรยาร้อยละ ๕๐-๕๕ ของคู่สามีภรรยาจะลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตรงกัน ส่วน Lipset (๑๕๖๐ : ๑๕๘๐) พบว่า สถานภาพสมรสมีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

๒.๗ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ ผลงานวิจัยในประเทศ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย มีผู้ทำการศึกษาวิจัยได้หลายท่านในแง่มุมต่างๆ ที่แตกต่างกันและคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ ผลงานดังนี้ คือ

บุญเลิศ วีระตระกูล ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรไทย ศึกษาเฉพาะกรณีกรรมกรท่าเรือแห่งประเทศไทย พบว่าการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรท่าเรือโดยทั่วไปแล้วยังคงอยู่ในระดับต่ำ และมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่เข้ามีส่วนร่วมในรูปแบบของการเลือกตั้งมากที่สุด รองลงมาคือการประท้วง การสื่อสารทางการเมือง การมีบทบาทในชุมชนและการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองตามลำดับเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยทางเรื่องเพศ อายุ การศึกษา รายได้ การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการท่าเรือและการเป็นลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราว ปรากฏว่ามีเพียงปัจจัยทางการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการท่าเรือและการเป็นลูกจ้างประจำ หรือลูกจ้างชั่วคราวเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรท่าเรืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยอื่นๆที่เหลือนั้น ไม่มีผลแต่อย่างใด^{๑๑}

ในการพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่ละรูปแบบ หรือการประท้วง การมีบทบาทในชุมชน การเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง การสื่อสารทางการเมือง และการเลือกตั้ง กับปัจจัยทางด้านเพศ อายุ การศึกษา รายได้และการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการท่าเรือ ปรากฏว่าการประท้วงและการมีบทบาทในชุมชนสัมพันธ์กับปัจจัยด้านเพศและการศึกษา การเลือกตั้งสัมพันธ์กับปัจจัยทางด้านอายุ รายได้ และการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการท่าเรือ ส่วนการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองนั้นไม่สัมพันธ์กับปัจจัยใดๆเลย

วรทัศน์ วานิชองกูร ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิม ศึกษาเฉพาะกรณี ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีอายุมากจะเข้า

^{๑๑} บุญเลิศ วีระตระกูล, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีกรรมกรท่าเรือแห่งประเทศไทย”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๒๘, หน้า ๑๒๑.

มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีอายุน้อย และมีรูปแบบในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าใน ๓ รูปแบบคือ การติดตามข่าวสารทางการเมือง การติดต่อเจ้าหน้าที่ราชการ และการนั่งเลขทางการเมืองในด้านระบบการศึกษา พบว่าผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีการศึกษาสูงจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าใน ๕ รูปแบบคือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งการยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมืองและการหาเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การเข้าสังกัดกลุ่มเพื่อมีบทบาทในทางการเมืองบทบาทอื่น และการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมือง

ในด้านรายได้ พบว่าผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีรายได้สูงจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีรายได้ต่ำและมีรูปแบบในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าใน ๖ รูปแบบ คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมพรรคการเมืองและการหาเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การประท้วง การเข้าสังกัดกลุ่มเพื่อมีบทบาทในทางการเมืองหรือบทบาทอื่น และการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมืองและในด้านระยะเวลาการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนานๆ จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า ผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านที่สั้นกว่า^{๑๔}

สุรปรีชา ลาภบุญเรือง ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองและปัจจัยทางด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส สถานภาพทางสังคมและการได้เป็นสมาชิกกลุ่มสังคมมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน^{๑๕}

พรศรี ใจซื่อ ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในอันที่จะสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปางพบว่า

^{๑๔} วรทัศน์ วานิชอังกูร, “การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิม : ศึกษาเฉพาะกรณี ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๓๔, หน้า ๒๑๕.

^{๑๕} สุรปรีชา ลาภบุญเรือง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภออมลาคาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๓๐, หน้า ๖๕-๖๘.

๑) คุณลักษณะนี้พื้นที่ทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและระดับมาตรฐานการดำรงชีพของครอบครัว การเป็นหัวหน้าครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

๒) การได้รับประชาสัมพันธ์จากสื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่อำเภอ ผู้สนับสนุนรับเลือกตั้ง และ

๓) ความสำคัญทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและความสนใจทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความสัมพันธ์การไปใช้สิทธิการเลือกตั้ง^{๑๖}

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ได้ศึกษาการรับฟังข่าวสารทางการเมืองของประชาชนไทยทั่วประเทศจำนวน ๒๕๐๐ คน พบว่าคนไทยโดยส่วนรวมแล้วมีความรู้ทางข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ปัจจัยที่พบว่าเป็นตัวกำหนดความแตกต่างของการมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองที่สำคัญได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ และเรื่องเพศ กล่าวคือผู้มีการศึกษาสูง และรายได้สูง จะมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองสูงตามไปด้วย^{๑๗}

เสนห์ นนทะโชติ ได้ศึกษาการสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนชนบท อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาพบว่าการศึกษาทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยบุคคลที่ได้รับข่าวสารทางการเมืองจากช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล^{๑๘}

^{๑๖} พรศรี ใจซื่อ, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๒๙, หน้า ๑๐๒-๑๑๑.

^{๑๗} พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, ข่าวสารการเมืองของคนไทย, (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, ๒๕๒๖), หน้า ๑๓๑-๑๔๖.

^{๑๘} เสนห์ นนทะโชติ, “การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนชนบทไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านวังคล้า อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๒๔, หน้า ๑๑๒-๑๓๓.

๒.๓.๑ ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

Dahl ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน พบว่ารายได้ สถานภาพทางสมรส การศึกษา อาชีพ และถิ่นที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง^{๑๘}

Bone และRanny ได้ศึกษาลักษณะทางสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการลงคะแนนเลือกตั้ง ประธานาธิบดีชาวอเมริกัน โดยนำเอาตัวเลขจากการเลือกตั้ง ค.ศ.๑๙๕๖,๑๙๖๐,๑๖๕๔ และ ๑๙๖๘ มาประกอบได้ข้อสรุปดังนี้ เพศ ไม่มีความแตกต่างในการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ผู้สมัครพรรคใดพรรคหนึ่งมากนักในแต่ละเพศ และอายุมีแนวโน้มว่าบุคคลยิ่งสูงอายุขึ้นเขาจะยิ่งสนใจการเมืองมากขึ้น มีความรู้สึกร่วมและมีความกระตือรือร้นมากขึ้น^{๒๐}

Lipset ได้ทำการศึกษากการเลือกตั้งในกลุ่มประเทศประชาธิปไตยในซีกโลกตะวันตก พบว่า ลักษณะทางสังคม ที่มีความเกี่ยวข้องกันกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากขึ้นต่างกัน ได้แก่ รายได้ การศึกษา เพศ อายุ สถานภาพในการสมรส การเข้ากลุ่ม สมาคมและกลุ่มอาชีพ

ศูนย์วิจัยของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องทัศนคติทางการเมืองกับการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า

๑. ผู้ที่สนใจทางการเมืองมากมีแนวโน้มที่จะเข้าร่วมทางการเมืองมากกว่า ผู้ที่ไม่สนใจทางการเมือง กรณีอาจดูได้จากการติดตามข่าวคราวทางการเมือง เช่น โดยทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การพูดคุยกับคนอื่นทางการเมือง การไปฟังการหาเสียงเลือกตั้ง

๒. ผู้ที่มีความเลื่อมใสในพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งเป็นพิเศษ มีแนวโน้มที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองกว่าผู้อื่น

๓. ผู้มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงมักจะสนใจทางการเมือง และมีความปรารถนาทางการเมืองคืออยากจะทำให้การเมืองเป็นไปในรูปร่างนี้มากขึ้นด้วย สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวอาจจะดูได้จากการศึกษา รายได้ของตัวบุคคล และบิคารมาดาของเขา

๔. ผู้ชายที่มีแนวโน้มที่จะสนใจหรือมีความปรารถนาทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง

๕. ผู้ที่เชื่อว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ มิใช่เป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ทำก็ได้ คนพวกนี้มีแนวโน้มจะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

^{๑๘} เรื่องเดียวกัน.

^{๒๐} เรื่องเดียวกัน.

๖. ผู้มีความเข้าใจถึงความจริงต่างๆ ในทางการเมือง เช่น รัฐธรรมนูญว่าอย่างไร รัฐบาลสภาผู้แทนราษฎร ประชาชน มีสิทธิและหน้าที่ทางการเมืองอย่างไร มักจะมีแนวโน้มที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่าผู้ที่ไม่เข้าใจการเมือง^{๒๐}

๒.๘ กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

๑. อายุ
๒. ระดับการศึกษา
๓. อาชีพ
๔. รายได้
๕. สถานภาพสมรส
๖. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีจังหวัดเลย

๑. การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
๒. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง
๓. การร่วมกับกิจกรรมของชุมชน
๔. การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำพรรคการเมือง
๕. การเข้าร่วมประท้วง
๖. การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

^{๒๐} ณรงค์ ศรีศรวัสส์, สังคมวิทยาชนบทขั้นสูง, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๑๘), หน้า ๑๑๐-๑๑๖.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงสาระที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ ประชากรที่ศึกษา
- ๓.๒ การสุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การทดสอบเครื่องมือ
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ประชากรที่ศึกษา

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำนวน ๓๕๘ คน จากจำนวนสตรีที่มีตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป จำนวน ๖๓,๘๘๒ คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๘) การกำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้หลักการคำนวณของ Taro Yamane ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่า $e = .05$)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{63,882}{1 + (63,882 \times 0.05^2)}$$

$$n = ๓๕๘.๒๘$$

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงเท่ากับ ๓๕๘ คน

๓.๒ การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง มีวิธีการดังต่อไปนี้

๑. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นข้อมูลและตามสัดส่วน(Proportional Stratified Random Sampling) โดยผู้วิจัยได้แบ่งพื้นที่ศึกษาในเขตอำเภอเมืองเลขออกเป็นสองส่วน ประกอบด้วยพื้นที่เขตเทศบาลเมืองเลข และเขตพื้นที่นอกเขตเทศบาล โดยในแต่ละเขตนั้น จะทำการหาสัดส่วนจำนวนสตรีที่มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยศึกษาจากสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒. หลังจากนั้น เมื่อได้สัดส่วนจำนวนสตรีผู้มีสิทธิเลือกตั้งของเขตพื้นที่ศึกษาแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งตามบัญชีรายชื่อ โดยการกระจายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในเขตอำเภอเมืองเลข

๓. หลังจากนั้นได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง จนได้ครบตาม จำนวน ๓๕๘ คน ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ ประชากรและจำนวนตัวอย่างในการวิจัย

เขต	จำนวนสตรีที่มีสิทธิออกเสียง	จำนวนตัวอย่าง
๑. เขตเทศบาลเมืองเลข	๓๒,๕๓๕	๑๕๕
๒. นอกเขตเทศบาลเมืองเลข	๓๑,๓๔๓	๑๕๕
รวม	๖๓,๘๗๘	๓๑๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดจากทฤษฎีผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีโครงสร้างแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชากรเป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และ สถานภาพสมรส

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในส่วนที่เกี่ยวกับการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง การเข้ากับกิจกรรมของชุมชน การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมการประท้วงและการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

ในการกำหนดค่าคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองจะแบ่งเป็น ๓ ตัวเลือก ดังนี้คือ

ทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง

ให้คะแนน เท่ากับ ๒ คะแนน

เป็นบางครั้ง

ให้คะแนน เท่ากับ ๑ คะแนน

ไม่เคยทำ

ให้คะแนน เท่ากับ ๐ คะแนน

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น ๒ ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงกว้างระหว่างชั้น} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{๒ - ๐}{๒} \\ &= ๑.๐๐ \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว สามารถแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้ คือ

๐.๐๐ - ๑.๐๐

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

๑.๐๑ - ๒.๐๐

ต่ำ
สูง

๓.๔ การทดสอบเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดการทดสอบแบบสอบถาม ดังนี้

๑. การหาความเที่ยง (Validity) ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วจัดทำแบบสอบถามขึ้น จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อทำการพิจารณาปรับเนื้อหาให้ครอบคลุมและเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๒. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้กับสตรีนอกเขตพื้นที่ที่ทำการวิจัย ได้แก่ สตรีที่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอวังสะพุง ซึ่งมีสภาพและลักษณะเช่นเดียวกันกับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาวิจัย โดยนำแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มผู้ถูกทดสอบจำนวน ๓๐ ฉบับ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item analysis) โดยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal consistency method) โดยใช้สูตร (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และหาความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับโดยวิธีของ Cronbach โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ .๕๑๒๐

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. โดยการศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎี เอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

๒. โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ส่งไปสอบถามกับสตรีที่ต้องการจะศึกษาในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน จนครบจำนวน ๑๕๘ คน

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามวิเคราะห์ประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ค่ายโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS

๕.๑ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรและรายงานผลการศึกษา

๒. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์และอธิบายระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย

๓. T - test ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม

๔. F - test ใช้ในการทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) แล้วศึกษาเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธี LSD(Least Significant Difference)

สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .๐๕

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมือง
เลยในบทนี้ผู้วิจัยทำการเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย
ซึ่งประกอบด้วย การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง
การร่วมกิจกรรมของชุมชน การชักจูงโน้มน้าวของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้า
ร่วมประท้วง และการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

ตอนที่ ๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

โดยแต่ละตอนมีสาระสำคัญ ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย
จำนวน ๖๓,๘๘๒ คน โดยแบ่งเป็นสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเลย จำนวน ๓๒,๕๓๕ คน
จำนวนตัวอย่าง ๑๕๕ คนและสตรีที่อยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน ๓๑,๓๔๗ คน จำนวนตัวอย่าง
๑๕๕ คน โดยสุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน ๓๕๘ คน ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แสดงไว้ใน
ตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒ อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๔๐.๗
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๓๐.๒
มากกว่า ๕๑ ปี	๑๑๖	๒๙.๑
รวม	๓๙๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอายุ ๑๘ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๗ รองลงมาตามลำดับ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากกว่า ๕๑ ปี จำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑

ตารางที่ ๓ อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จบประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น	๗๔	๑๘.๖
จบมัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๓๒.๕
จบปริญญาตรี	๑๕๓	๔๘.๕
จบปริญญาโท หรือสูงกว่า	-	๐.๐
รวม	๓๕๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕ รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนปลาย ถึง ปวส. จำนวน ๑๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕ และกลุ่มประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖

ตารางที่ ๔ อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	๖๑	๑๕.๓
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๑๕	๒๙.๕
ลูกจ้าง	๑๑๓	๒๘.๔
เกษตรกร	๑๐๕	๒๖.๔
รวม	๓๕๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๑๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ รองลงมาตามลำดับคือ มีอาชีพลูกจ้าง จำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔

ตารางที่ ๕ อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๒๕.๑
๗,๕๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๔๔.๕
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๓๐.๔
รวม	๓๙๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๕ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีรายได้ ๗,๕๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕ รองลงมา มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ และมีรายได้น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑

ตารางที่ ๖ อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	๑๔๒	๓๕.๗
สมรส	๒๕๖	๖๔.๓
รวม	๓๙๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๖ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน ๒๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓ และเป็น โสด จำนวน ๑๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗

ตารางที่ ๗ อัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๑๑๗	๒๙.๔
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๒๘๑	๗๐.๖
รวม	๓๙๘	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๗ พบว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มทางสังคมได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสโมสรต่าง ๆ ชมรม สหกรณ์หรือองค์การสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม จำนวน ๒๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖ และเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม จำนวน ๑๑๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔

ตอนที่ ๒ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

ในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิจัยใน ๖ รูปแบบ คือ

๑. การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
๒. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง
๓. การเข้าร่วมกับกิจกรรมของชุมชน
๔. การชักจูงหรือโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำพรรคการเมือง
๕. การเข้าร่วมประท้วง
๖. การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

อนึ่ง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับการเข้าร่วมทางการเมืองออกเป็น ๓ ระดับ คือ ไม่เคยเข้าร่วม เข้าร่วมเป็นบางครั้ง และเข้าร่วมทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง ตามลำดับ จากนั้นได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น ๒ ระดับ คือ เข้าร่วมทางการเมืองต่ำและเข้าร่วมทางการเมืองสูง ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ของสตรีไทยในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย

(n = ๓๕๘)

ข้อความ	ไม่เคยปฏิบัติ	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง	\bar{x}	S.D	ระดับการเข้าร่วมทางการเมือง
๑. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส.	๕๐ (๑๒.๖)	๑๖๗ (๔๒.๐)	๑๔๑ (๔๕.๔)	๑.๓๓	๐.๖๕	สูง
๒. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ว.	๑๔๗ (๓๖.๕)	๑๒๓ (๓๐.๕)	๑๒๘ (๓๒.๒)	๐.๕๕	๐.๘๓	ต่ำ
๓. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิก อบต.	๑๕๔ (๔๘.๓)	๑๑๘ (๒๙.๖)	๘๖ (๒๑.๖)	๐.๗๔	๐.๗๕	ต่ำ
๔. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาล	๑๔๕ (๓๖.๔)	๑๗๒ (๔๓.๒)	๘๑ (๒๐.๔)	๐.๘๔	๐.๗๔	ต่ำ
รวม	๑๔๕ (๓๖.๔)	๑๗๓ (๔๔.๕)	๑๑๖ (๒๙.๑)	๐.๕๖	๐.๖๐	ต่ำ

จากตารางที่ ๘ แสดงให้เห็นถึงระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมและรายชื่อด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเมื่อพิจารณาระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมแล้ว พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๕๖$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส. (ข้อ ๑) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = ๑.๓๓$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิก อบต. (ข้อ ๓) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๔๔$)

ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตอำเภอเมืองเลย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ ๙

ตารางที่ ๕ การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองของสตรีในเขตอำเภอเมืองเลย

(n = ๓๕๘)

ข้อความ	ไม่เคยปฏิบัติ	เป็นบางครั้ง	ทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง	\bar{x}	S.D	ระดับการเข้าร่วมทางการเมือง
๑. เมื่อมีการเลือกตั้งท่านทำงานให้กับพรรค	๓๔๒ (๘๕.๕)	๔๓ (๑๐.๘)	๑๓ (๓.๓)	๐.๑๗	๐.๔๖	ต่ำ
๒. ท่านทำงานให้กับผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง	๓๖๒ (๕๑.๐)	๓๒ (๘.๐)	๔ (๑.๐)	๐.๑๐	๐.๓๓	ต่ำ
๓. ท่านเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมืองที่ท่านชอบ	๓๖๓ (๕๑.๒)	๓๑ (๗.๘)	๔ (๑.๐)	๐.๑๐	๐.๓๓	ต่ำ
๔. ท่านบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านชอบ	๓๗๕ (๕๕.๒)	๑๖ (๔.๐)	๓ (๐.๘)	๐.๐๕	๐.๒๖	ต่ำ
๕. ท่านรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับพรรคการเมืองหรือท่านสนับสนุน	๓๔๕ (๘๖.๓)	๔๖ (๑๑.๖)	๗ (๑.๗)	๐.๑๕	๐.๔๐	ต่ำ
๖. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ช่วยหาเสียงให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านชอบ	๓๐๐ (๗๕.๔)	๘๔ (๒๑.๑)	๑๔ (๓.๕)	๐.๒๘	๐.๕๒	ต่ำ
๗. เมื่อมีการเลือกตั้งท่านช่วยอธิบายนโยบายของพรรคการเมืองที่ท่านชอบให้กับผู้อื่น	๓๒๓ (๘๑.๒)	๖๕ (๑๖.๓)	๑๐ (๒.๕)	๐.๒๑	๐.๔๖	ต่ำ
๘. ท่านช่วยหาเงินให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านให้การสนับสนุน	๓๘๘ (๕๗.๕)	๖ (๑.๕)	๔ (๑.๐)	๐.๐๓	๐.๒๓	ต่ำ
๙. ท่านเป็นอาสาสมัครให้กับพรรคการเมืองในการควบคุมหน่วยเลือกตั้ง	๓๕๖ (๘๕.๔)	๓๘ (๕.๕)	๔ (๑.๐)	๐.๑๑	๐.๓๕	ต่ำ
รวม	๓๗๖ (๕๔.๕)	๑๕ (๔.๘)	๓ (๐.๘)	๐.๑๔	๐.๒๖	ต่ำ

จากตารางที่ ๕ แสดงให้เห็นถึงระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวม และรายชื่อด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ซึ่งเมื่อพิจารณาระดับการเข้าร่วมทางการเมืองพบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 0.07$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การชักชวนผู้อื่นให้ช่วยหาเสียงให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านชอบ (ข้อ ๖) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ ($\bar{x} = 0.28$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การช่วยหาเงินให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านให้การสนับสนุน (ข้อ ๘) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ($\bar{x} = 0.07$)

ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชนของสตรีในเขตการเลือกตั้งพื้นที่อำเภอเมืองเลย มีระดับการเข้าร่วมทางการเมือง ดังปรากฏตามตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ การร่วมกิจกรรมของชุมชน ของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย

(n = ๓๕๘)

ข้อความ	ไม่เคยปฏิบัติ	เป็นบางครั้ง	ทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง	\bar{x}	S.D	ระดับการเข้าร่วมทางการเมือง
๑. ท่านเข้าร่วมทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนท่านเอง	๒๕๓ (๖๓.๖)	๑๒๗ (๓๑.๕)	๑๘ (๔.๕)	๐.๔๑	๐.๕๗	ต่ำ
๒. ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มชมรมหรือสมาคมทางการเมือง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาสังคมส่วนรวม	๓๒๑ (๘๐.๗)	๖๕ (๑๖.๓)	๑๒ (๓.๐)	๐.๒๒	๐.๔๘	ต่ำ
๓. ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาการเมือง	๓๕๔ (๘๘.๕)	๓๕ (๙.๘)	๕ (๑.๓)	๐.๑๒	๐.๓๖	ต่ำ
๔. ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมเพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมืองให้กับรัฐบาล	๓๕๘ (๘๕.๕)	๓๖ (๙.๑)	๔ (๑.๐)	๐.๑๑	๐.๓๔	ต่ำ
๕. ท่านชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคมส่วนรวม	๓๐๕ (๗๗.๖)	๗๕ (๑๘.๘)	๑๔ (๓.๕)	๐.๒๖	๐.๓๔	ต่ำ
รวม	๓๕๗ (๘๕.๗)	๓๔ (๘.๕)	๗ (๑.๘)	๐.๒๓	๐.๓๖	ต่ำ

จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นถึงระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมและรายข้อด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ซึ่งเมื่อพิจารณาระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมแล้ว พบว่าสตรีไทยในเขตอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 0.23$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การเข้าร่วมทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนตนเอง(ข้อ ๑) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 0.41$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมเพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมืองให้กับรัฐบาล (ข้อ ๔) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ เช่นกัน ($\bar{x} = 0.11$)

การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย มีระดับการการเข้าร่วมทางการเมือง ดังผลปรากฏตามตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองของสตรีไทยเขตการเลือกตั้ง
อำเภอเมืองเลย

(n = ๓๕๘)

ข้อความ	ไม่เคยปฏิบัติ	เป็นบางครั้ง	ทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง	\bar{x}	S.D	ระดับการเข้าร่วมทางการเมือง
๑. เมื่อมีปัญหาทางการเมืองท่านพยายามเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ไขกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง	๓๓๗ (๘๔.๓)	๕๔ (๑๓.๖)	๗ (๑.๘)	๐.๑๗	๐.๔๒	ต่ำ
๒. ท่านพยายามติดต่อกับผู้นำทางการเมืองเพื่อเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาที่จะกระทบต่อประชาชน	๓๕๑ (๘๘.๒)	๓๕ (๘.๘)	๘ (๒.๐)	๐.๑๔	๐.๔๐	ต่ำ
๓. ท่านเสนอความคิดเห็นให้กับพรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนในแก้ไขปัญหของสังคม	๓๕๕ (๘๘.๒)	๓๕ (๘.๘)	๘ (๒.๐)	๐.๑๓	๐.๓๕	ต่ำ
๔. ท่านจะชักจูงผู้นำทางการเมืองที่ท่านสนับสนุนให้แก้ไขปัญหบ้านเมืองตามแนวความคิดของท่าน	๓๖๓ (๙๑.๒)	๒๕ (๖.๓)	๖ (๑.๕)	๐.๑๐	๐.๓๕	ต่ำ
๕. ท่านจะชักจูงหรือโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เห็นปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขตามความเชื่อของท่าน	๓๕๒ (๘๕.๓)	๓๔ (๘.๕)	๗ (๑.๘)	๐.๑๒	๐.๓๘	ต่ำ
รวม	๓๗๓ (๙๓.๓)	๑๕ (๔.๘)	๘ (๑.๕)	๐.๑๓	๐.๓๑	ต่ำ

จากตารางที่ ๑๑ แสดงให้เห็นถึงระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมและรายชื่อด้านการชกุง โนม่น้ำวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ซึ่งเมื่อพิจารณาระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมแล้วพบว่าสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการชกุง โนม่น้ำวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้นำทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๗$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เมื่อมีปัญหาทางการเมืองท่านพยายามเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ไขกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง (ข้อ ๑) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๗$) ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การจะชกุงหรือ โนม่น้ำวผู้นำทางการเมืองที่ท่านสนับสนุนให้แก้ไขปัญหามันเมืองตามแนวคิดของท่าน (ข้อ ๔) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ($\bar{x} = ๐.๑๐$)

การเข้ามิตัวร่วมทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมประท้วง ของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย มีระดับการเข้าร่วมทางการเมือง ดังผลปรากฏตามตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒ การเข้าร่วมประท้วง ของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย

(n = ๓๕๘)

ข้อความ	ไม่เคยปฏิบัติ	เป็นบางครั้ง	ทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง	\bar{x}	S.D	ระดับการเข้าร่วมทางการเมือง
๑. ท่านร่วมเดินขบวนประท้วงเมื่อเห็นว่ารัฐบาลดำเนินนโยบายไม่ถูกต้อง	๓๔๑ (๘๕.๓)	๕๐ (๑๒.๖)	๗ (๑.๘)	๐.๑๖	๐.๔๑	ต่ำ
๒. ท่านร่วมเดินขบวนคัดค้านกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม	๓๕๖ (๘๕.๔)	๓๗ (๙.๓)	๕ (๑.๓)	๐.๑๔	๐.๓๖	ต่ำ
๓. ท่านจะเข้าร่วมประท้วงเมื่อเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม	๓๕๕ (๘๕.๒)	๓๕ (๘.๘)	๘ (๒.๐)	๐.๑๕	๐.๔๓	ต่ำ
๔. ท่านชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมประท้วงรัฐบาลเมื่อเห็นว่ารัฐบาลทำในสิ่งที่ผิดศีลธรรม	๓๒๗ (๘๖.๒)	๔๗ (๑๑.๘)	๘ (๒.๐)	๐.๑๖	๐.๔๒	ต่ำ
๕. ท่านต่อต้านและร่วมประท้วงกับประชาชนเมื่อเห็นว่ารัฐบาลดำเนินนโยบายแบบเผด็จการ	๓๒๗ (๘๒.๒)	๕๗ (๑๓.๘)	๑๖ (๔.๐)	๐.๒๒	๐.๒๒	ต่ำ
รวม	๓๕๕ (๘๕.๒)	๓๔ (๘.๕)	๕ (๒.๓)	๐.๑๗	๐.๓๗	ต่ำ

จากตารางที่ ๑๒ แสดงให้เห็นถึงระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมและรายข้อด้านการเข้าร่วมประท้วง ซึ่งเมื่อพิจารณาระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมแล้วพบว่า สตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย มีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าร่วมประท้วงอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๗$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การต่อต้านและร่วมประท้วงกับประชาชนเมื่อเห็นว่ารัฐบาลดำเนินนโยบายแบบเผด็จการ (ข้อ ๕) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๒๒$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การร่วมเดินขบวนคัดค้านกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม (ข้อ ๒) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ($\bar{x} = ๐.๑๒$)

การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมือง มีระดับการเข้าร่วมทางการเมือง ดังปรากฏตามตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ของสตรีในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย

(n = ๓๖๘)

ข้อความ	ไม่เคยปฏิบัติ	เป็นบางครั้ง	ทุกครั้งหรือบ่อยครั้ง	\bar{x}	S.D	ระดับการเข้าร่วมทางการเมือง
๑. ท่านส่งจดหมายแสดงการสนับสนุนต่อผู้นำทางการเมืองเมื่อเห็นว่าเขาทำถูกต้อง	๓๕๓ (๘๘.๓)	๓๗ (๙.๓)	๘ (๒.๐)	๐.๑๓	๐.๔๐	ต่ำ
๒. ท่านส่งจดหมายประท้วงต่อรัฐบาลเมื่อเห็นว่าทำไม่ถูกต้อง	๓๗๓ (๙๓.๓)	๑๕ (๔.๘)	๖ (๑.๕)	๐.๐๘	๐.๓๒	ต่ำ
๓. ท่านส่งจดหมายแสดงความคิดเห็นให้กับรัฐบาลเพื่อชี้ให้เห็นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น	๓๖๖ (๙๒.๐)	๒๘ (๗.๐)	๔ (๑.๐)	๐.๐๙	๐.๓๒	ต่ำ
๔. ท่านเขียนจดหมายไปยังหนังสือพิมพ์เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมที่ถูกต้องต่อรัฐบาล	๓๖๕ (๙๑.๓)	๔๗ (๑๑.๘)	๕ (๑.๓)	๐.๑๐	๐.๓๓	ต่ำ
๕. ท่านเข้าร่วมอภิปรายทางการเมืองตามสถานที่ต่าง ๆ	๓๔๕ (๘๖.๓)	๑๗๘ (๔๘.๓)	๖ (๑.๕)	๐.๑๕	๐.๔๐	ต่ำ
๖. ท่านสนทนาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับบุคคลอื่นให้เข้าใจหรือตระหนักถึงปัญหาของบ้านเมือง	๑๕๐ (๔๑.๓)	๑๗๘ (๔๘.๓)	๓๐ (๗.๕)	๐.๖๐	๐.๖๓	ต่ำ
รวม	๓๖๕ (๙๑.๓)	๒๗ (๖.๘)	๖ (๑.๕)	๐.๑๙	๐.๒๙	ต่ำ

จากตารางที่ ๑๓ แสดงให้เห็นถึงระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมและรายชื่อดัง การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ซึ่งเมื่อพิจารณาระดับการเข้าร่วมทางการเมืองโดยรวมแล้วพบว่า สตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 0.15$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การสนทนาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับบุคคลอื่นให้เข้าใจหรือตระหนักถึงปัญหาของบ้านเมือง (ข้อ ๖) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 0.16$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่การส่งจดหมายประท้วงต่อรัฐบาลเมื่อเห็นว่าทำไม่ถูกต้อง (ข้อ ๒) ซึ่งมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำเช่นกัน ($\bar{x} = 0.08$)

ตอนที่ ๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรอิสระใดที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ได้แก่การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรสองกลุ่ม (t - test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป (F - test) และค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05 ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ มีดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ดังปรากฏตามตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๑๔ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๒๕	๐.๒๐	๐.๐๐	๑.๐๕
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๐.๓๑	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๔๓
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๐.๓๐	๐.๓๐	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๒๘	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๑๔ ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๑ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

การทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ ดังปรากฏผลตามตารางที่ ๑๕

ตารางที่ ๑๕ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๒	๐.๓๒	๐.๑๖	๒.๕๕	๐.๐๘
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๔.๖๕	๐.๐๖		
รวม	๓๖๗	๒๔.๙๗			

จากตารางที่ ๑๕ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๑ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในการเข้าร่วมประท้วง และดำเนินการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง พบว่าผลการทดสอบเป็นดังนี้

๑. ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ตารางที่ ๑๖ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๗๗	๐.๕๘	๐.๐๐	๒.๐๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๑.๐๖	๐.๖๓	๐.๐๐	๒.๐๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๑.๑๐	๐.๕๒	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๒๘	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๑๖ แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน และเมื่อทดสอบความ

แตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยเป็นรายคู่ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๑๗

ตารางที่ ๑๗ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยแจกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๕.๐๒	๔.๕๓	๑๓.๓๗*	๐.๐๐
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๑๓๓.๔๔	๐.๓๔		
รวม	๓๙๘	๑๔๒.๔๘			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๑๗ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

การมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรี ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยจำแนกตามอายุ ดังปรากฏตามตารางที่ ๑๘

ตารางที่ ๑๘ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยจำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๐๗	๐.๕๘	๐.๐๐	๒.๑๒
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๑.๐๖	๐.๖๓	๐.๐๐	๒.๒๕
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๑.๑๐	๐.๕๒	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๔	๐.๒๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๑๘ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามอายุเป็นรายคู่พบว่าสตรีที่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปี ($\bar{x} = ๑.๑๐$) และอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี ($\bar{x} = ๑.๐๖$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีอายุ ๑๘ - ๔๐ ปี ($\bar{x} = ๐.๐๗$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรม

การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสตรีในเขตอำเภอเมืองเลย เมื่อจำแนกตามอายุ สามารถนำมาเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังปรากฏตามตารางที่ ๑๙

ตารางที่ ๑๙ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย. ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๑๒	๐.๒๐	๐.๐๐	๑.๑๑
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๑.๑๓	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๒๒
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๑.๑๕	๐.๓๔	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๔	๐.๒๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๑๙ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรม ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ และเมื่อเปรียบเทียบแล้ว ผลปรากฏตามตารางที่ ๒๐

ตารางที่ ๒๐ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้า
ไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๖	๐.๐๓	๐.๔๘	๐.๖๒
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๗.๒๖	๐.๐๗		
รวม	๓๙๘	๒๗.๓๒			

จากตารางที่ ๒๐ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

๓. ด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน

ในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ของสตรีในเขตอำเภอเมืองเลย เมื่อจำแนกตามอายุ แล้ว สตรีมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังตารางเปรียบเทียบที่ ๒๑

ตารางที่ ๒๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๒๑	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๐๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๐.๒๕	๐.๔๑	๐.๐๐	๒.๐๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๐.๒๒	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๒๓	๐.๓๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๒๑ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนไม่แตกต่าง และเมื่อนำมาแปรผลหาความแตกต่างแล้ว ผลปรากฏตามตารางที่ ๒๒

ตารางที่ ๒๒ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๑๐	๐.๐๕	๐.๓๗	๐.๖๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๑.๕๗	๐.๑๓		
รวม	๓๙๘	๕๑.๖๗			

จากตารางที่ ๒๒ ผลการทดสอบการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชนไม่แตกต่าง

๔. ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง

อนึ่ง ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย เมื่อจำแนกตามอายุแล้ว ปรากฏผลตามตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๑๑	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๒๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๐.๑๕	๐.๓๒	๐.๐๐	๑.๖๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๐.๑๔	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๓	๐.๓๑	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๒๓ เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ และเมื่อนำมาแปรผลแล้ว สามารถเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ดังผลปรากฏตามตารางที่ ๒๔

ตารางที่ ๒๔ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๑๒	๐.๐๖	๐.๖๓	๐.๕๓
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๗.๖๘	๐.๐๙		
รวม	๓๙๘	๓๗.๘๐			

จากตารางที่ ๒๔ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูง โนมน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

๕. ด้านการเข้าร่วมประท้วง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย เมื่อจำแนกตามอายุ ปรากฏผลตามตารางที่ ๒๕

ตารางที่ ๒๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๑๑	๐.๓๒	๐.๐๐	๑.๘๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๐.๒๑	๐.๔๓	๐.๐๐	๒.๐๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๐.๑๔	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๗	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๒๕ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ ผลการทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๒๖

ตารางที่ ๒๖ แสดงผลการทดสอบระดับการเข้าร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๓๑	๐.๑๕	๑.๑๑	๐.๓๓
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๕.๐๑	๐.๑๔		
รวม	๓๙๘	๕๕.๓๒			

จากตารางที่ ๒๖ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าร่วมประท้วงไม่แตกต่างกัน

๖. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ เมื่อเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๒๗

ตารางที่ ๒๗ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
๑๘ - ๔๐ ปี	๑๖๒	๐.๑๕	๐.๒๖	๐.๐๐	๑.๕๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๒๐	๐.๑๘	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๖๗
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๑๖	๐.๑๕	๐.๓๓	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๒๗ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ ผลการทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๒๘

ตารางที่ ๒๘ แสดงผลการทดสอบระดับการเข้าร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๑	๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๘๖
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๑.๕๑	๐.๐๘		
รวม	๓๙๘	๓๒.๕๑			

จากตารางที่ ๒๘ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอายุแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๒๕

ตารางที่ ๒๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๗๔	๐.๒๕	๐.๑๘	๐.๐๐	๑.๐๐
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๒๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๒๘	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๑๑
รวม	๓๕๘	๐.๒๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๒๕ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยจำแนกตามระดับการศึกษาผลการทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๐ ตารางที่ ๓๐ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๗	๐.๐๔	๐.๕๖	๐.๕๗
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๒๕	๒๔.๕๐	๐.๐๖		
รวม	๓๕๘	๒๔.๕๗			

จากตารางที่ ๓๐ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๒ พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของ

ชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง พบว่าผลการทดสอบเป็นดังนี้

๑. ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อแสดงการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๑

ตารางที่ ๓๑ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๗๔	๑.๐๘	๐.๕๖	๐.๐๐	๒.๐๐
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๕๖	๐.๕๕	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๕๑	๐.๖๔	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๕๘	๐.๕๖	๐.๖๐	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๓๑ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๒

ตารางที่ ๓๒ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๖	๐.๘๕	๒.๓๘	๐.๐๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๑๔๐.๗๘	๐.๓๖		
รวม	๓๙๘	๑๔๒.๔๘			

จากตารางที่ ๓๒ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน

๒. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อแสดงการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๓

ตารางที่ ๓๓ แสดงผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๗๔	๑.๑๒	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๓๓
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๑๔	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๑๔	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๒๒
รวม	๓๕๘	๐.๑๔	๐.๒๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๓๓ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๔

ตารางที่ ๓๔ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๓	๐.๐๒	๐.๒๓	๐.๗๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๒๕	๒๗.๒๕	๐.๐๗		
รวม	๓๕๘	๒๗.๒๘			

จากตารางที่ ๓๔ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองไม่แตกต่างกัน

๓. ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทำการเปรียบเทียบแล้ว ปรากฏผลตามตารางที่ ๓๕

ตารางที่ ๓๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๗๔	๑.๑๕	๐.๓๔	๐.๐๐	๑.๖๐
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๒๓	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๒๓	๐.๓๖	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๕๘	๐.๒๓	๐.๓๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๓๕ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา การทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๖

ตารางที่ ๓๖ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการร่วมกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๑๐	๐.๐๕	๐.๓๕	๐.๖๘
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๑.๕๗	๐.๑๓		
รวม	๓๙๘	๕๑.๖๗			

จากตารางที่ ๓๖ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชนไม่แตกต่างกัน

๔. ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในด้านการชักจูง โน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทำการเปรียบเทียบแล้ว ปรากฏผลตามตารางที่ ๓๗

ตารางที่ ๓๗ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๗๔	๐.๐๗	๐.๒๒	๐.๐๐	๑.๒๐
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๑๔	๐.๓๔	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๑๕	๐.๓๑	๐.๐๐	๑.๐๐
รวม	๓๕๘	๐.๑๓	๐.๓๐	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๓๗ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา การทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๘

ตารางที่ ๓๘ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๓๒	๐.๑๖	๐.๖๕	๐.๑๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๗.๔๕	๐.๐๕		
รวม	๓๙๘	๓๗.๗๗			

จากตารางที่ ๓๘ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

๕. ด้านการเข้าร่วมประท้วง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๓๕

ตารางที่ ๓๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๓๔	๐.๐๗	๐.๒๒	๐.๐๐	๑.๐๐
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๑๗	๐.๔๓	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๒๐	๐.๓๗	๐.๐๐	๑.๘๐
รวม	๓๑๘	๐.๑๖	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๓๕ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา การทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๔๐

ตารางที่ ๔๐ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วง ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๘๘	๐.๔๔	๓.๒๑	๐.๐๔
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๔.๔๔	๐.๑๓		
รวม	๓๙๘	๕๕.๓๒			

จากตารางที่ ๔๐ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการเข้าร่วมประท้วงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๔๑

ตารางที่ ๔๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการเข้าร่วมประท้วง
ของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	\bar{x}	S.D
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๐.๐๗	๐.๒๒
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๐.๑๗	๐.๔๓
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๐.๒๐	๐.๓๗

จากตารางที่ ๔๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าร่วมประท้วงของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่าสตรีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ($\bar{x} = ๐.๒๐$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาถึงมัธยมต้น ($\bar{x} = ๐.๐๗$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๖. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทำการเปรียบเทียบแล้วปรากฏผลตามตารางที่ ๔๒

ตารางที่ ๔๒ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๗๔	๐.๑๑	๐.๑๕	๐.๐๐	๑.๐๐
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๑๓๑	๐.๒๒	๐.๓๕	๐.๐๐	๒.๐๐
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๑๕๓	๐.๒๐	๐.๒๖	๐.๐๐	๑.๕๐
รวม	๓๕๘	๐.๑๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๔๒ เป็นการแสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา การทดสอบปรากฏผลตามตารางที่ ๔๓

ตารางที่ ๔๓ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๖๑	๐.๓๑	๓.๗๔	๐.๐๒
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๒.๓๐	๐.๐๘		
รวม	๓๙๘	๓๒.๙๑			

จากตารางที่ ๔๓ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๔๔

ตารางที่ ๔๔ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	\bar{x}	S.D
ประถมศึกษาถึงมัธยมต้น	๐.๑๑	๐.๑๕
มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.	๐.๒๒	๐.๒๖
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	๐.๒๐	๐.๓๕

จากตารางที่ ๔๔ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามระดับการศึกษาเป็นรายคู่พบว่า สตรีที่มีระดับการศึกษามัธยมปลายถึง ปวส. ($\bar{x} = ๐.๒๒$) และสตรีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ($\bar{x} = ๐.๒๐$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาถึงมัธยมต้น ($\bar{x} = ๐.๑๑$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๓ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน เมื่อนำมาเปรียบเทียบแล้วปรากฏผลตามตารางที่ ๔๕

ตารางที่ ๔๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๐.๒๕	๐.๑๘	๐.๐๐	๑.๐๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๒๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๒๘	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๑๑
เกษตรกร	๓๓	๐.๒๗	๐.๒๓	๐.๒๓	๐.๘๓
รวม	๓๙๘	๐.๑๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๔๕ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตามตารางที่ ๔๖

ตารางที่ ๔๖ ผลของการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๗	๐.๐๒	๐.๓๘	๐.๗๖
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๔.๕๐	๐.๐๖		
รวม	๓๙๘	๒๔.๕๗			

จากตารางที่ ๔๖ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๓ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวทางการเมืองพบว่าผลการทดสอบเป็นดังนี้

๑. ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตารางที่ ๔๗

ตารางที่ ๔๗ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๑.๐๘	๐.๕๖	๐.๐๐	๒.๐๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๕๖	๐.๕๔	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๕๐	๐.๖๔	๐.๐๐	๒.๐๐
เกษตรกร	๓๓	๐.๕๕	๐.๖๒	๐.๒๓	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๕๖	๐.๖๐	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๔๗ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพปรากฏผลตามตารางที่ ๔๘

ตารางที่ ๔๘ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๑.๖๓	๐.๕๘	๑.๖๑	๐.๑๘
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๑๔๐.๖๕	๐.๓๖		
รวม	๓๙๘	๑๔๒.๒๘			

จากตารางที่ ๔๘ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไม่แตกต่างกัน

๒. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๔๕

ตารางที่ ๔๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๐.๑๒	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๓๓
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๑๔	๐.๓๐	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๑๔	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๒๒
เกษตรกร	๓๓	๐.๐๕	๐.๑๘	๐.๐๐	๐.๕๖
รวม	๓๙๘	๐.๑๔	๐.๒๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๔๕ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตามตารางที่ ๕๐

ตารางที่ ๕๐ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๖	๐.๐๒	๐.๓๐	๐.๘๓
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๗.๒๖	๐.๐๗		
รวม	๓๙๘	๒๗.๓๒			

จากตารางที่ ๕๐ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองไม่แตกต่างกัน

๓. ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมือง จำแนกตามอาชีพ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๕๑

ตารางที่ ๕๑ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมือง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๐.๑๕	๐.๓๔	๐.๐๐	๑.๖๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๒๓	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๒๔	๐.๓๖	๐.๐๐	๑.๒๒
เกษตรกร	๓๓	๐.๑๕	๐.๓๐	๐.๐๐	๑.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๒๒	๐.๓๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๕๑ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตามตารางที่ ๕๒

ตารางที่ ๕๒ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๑๕	๐.๐๖	๐.๔๕	๐.๖๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๑.๔๗	๐.๑๓		
รวม	๓๙๘	๕๑.๖๖			

จากตารางที่ ๕๒ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนไม่แตกต่างกัน

๔. ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรับหรือผู้นำทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๕๓

ตารางที่ ๕๓ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๐.๐๗	๐.๒๒	๐.๐๐	๑.๒๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๑๔	๐.๓๔	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๑๔	๐.๓๐	๐.๐๐	๑.๖๐
เกษตรกร	๓๓	๐.๒๑	๐.๔๖	๐.๐๐	๑.๔๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๓	๐.๓๑	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๕๓ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตามตารางที่ ๕๔

ตารางที่ ๕๔ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๓๘	๐.๑๓	๑.๓๕	๐.๒๖
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๗.๔๒	๐.๐๙		
รวม	๓๙๘	๓๗.๘๐			

จากตารางที่ ๕๔ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

๕. ด้านการเข้าร่วมประท้วง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้ง
อำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๕๕

ตารางที่ ๕๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าร่วม
ประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๐.๐๓	๐.๒๒	๐.๐๐	๑.๐๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๑๓	๐.๔๓	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๒๐	๐.๓๐	๐.๐๐	๑.๘๐
เกษตรกร	๓๓	๐.๑๘	๐.๓๐	๐.๐๐	๑.๘๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๓	๐.๓๓	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๕๕ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการ
เข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตามตารางที่ ๕๖

ตารางที่ ๕๖ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการประท้วงในเขต
การเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๘๕	๐.๓๐	๒.๑๔	๐.๐๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๔.๔๓	๐.๑๔		
รวม	๓๙๘	๕๕.๒๘			

จากตารางที่ ๕๖ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพ
แตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการประท้วงไม่แตกต่างกัน

๖. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๕๗

ตารางที่ ๕๗ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
ค้าขาย	๘๐	๐.๑๑	๐.๑๕	๐.๐๐	๑.๐๐
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕๐	๐.๒๒	๐.๓๕	๐.๐๐	๒.๐๐
ลูกจ้าง	๑๓๕	๐.๒๐	๐.๒๖	๐.๐๐	๑.๕๐
เกษตรกร	๓๓	๐.๑๘	๐.๓๑	๐.๐๐	๑.๖๗
รวม	๓๙๘	๐.๑๕	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๕๗ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ ปรากฏผลตามตารางที่ ๕๘

ตารางที่ ๕๘ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๖๒	๐.๒๐	๑.๓๕	๐.๒๖
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๒.๒๕	๐.๐๘		
รวม	๓๙๘	๓๒.๘๗			

จากตารางที่ ๕๘ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมือง ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามรายได้ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผลตามตารางที่ ๕๕

ตารางที่ ๕๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๒๒	๐.๑๕	๐.๐๐	๑.๐๐
๗,๕๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๒๗	๐.๒๓	๐.๐๐	๒.๔๓
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๐.๓๒	๐.๓๐	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๒๗	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๕๕ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามรายได้ ปรากฏผลตามตารางที่ ๖๐

ตารางที่ ๖๐ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๕๕	๐.๓๐	๔.๗๗	๐.๐๑
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๔.๓๗	๐.๐๖		
รวม	๓๙๘	๒๔.๙๒			

จากตารางที่ ๖๐ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๔ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๖๑

ตารางที่ ๖๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายกลุ่ม

รายได้	\bar{x}	S.D
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๐.๒๒	๐.๑๕
๗,๕๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๒๘	๐.๒๓
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๓๐	๐.๒๐

จากตารางที่ ๖๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายกลุ่มพบว่า สตรีที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๓๐$) และมีรายได้ ๗,๕๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๒๘$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีรายได้น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๒๒$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในการเข้าร่วมประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง พบว่าผลการทดสอบเป็นดังนี้

๑. ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ผลการเปรียบเทียบดังตารางที่ ๖๒

ตารางที่ ๖๒ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๓,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๗๕	๐.๕๕	๐.๐๐	๒.๐๐
๓,๕๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๕๕	๐.๕๖	๐.๐๐	๒.๐๐
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๑.๑๐	๐.๖๓	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๕๖	๐.๖๐	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๖๒ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ปรากฏผลดังตารางที่ ๖๓

ตารางที่ ๖๓ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๕.๒๕	๒.๖๕	๔.๗๘	๐.๐๑
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๑๓๗.๑๘	๐.๓๕		
รวม	๓๙๘	๑๔๒.๔๓			

จากตารางที่ ๖๓ ผลการทดสอบพบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๖๔

ตารางที่ ๖๔ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่

รายได้	\bar{x}	S.D
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๐.๗๙	๐.๕๙
๗,๕๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๘๕	๐.๕๖
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑.๑๐	๐.๖๓

จากตารางที่ ๖๔ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ เป็นรายคู่ พบว่า สตรีที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๑.๑๐$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีรายได้น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๗๙$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สตรีที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๑.๑๐$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีรายได้ ๗,๕๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๘๕$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สตรีที่มีรายได้ ๗,๕๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๘๕$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีรายได้น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๗๙$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๒. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ เมื่อทำการเปรียบเทียบปรากฏผล ดังตารางที่ ๖๕

ตารางที่ ๖๕ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๑๓	๐.๒๓	๐.๐๐	๑.๐๐
๗,๕๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๑๔	๐.๒๔	๐.๐๐	๑.๒๒
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๑.๑๔	๐.๓๑	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๔	๐.๒๖	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๖๕ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ปรากฏผลดังตารางที่ ๖๖

ตารางที่ ๖๖ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๐๒	๐.๐๑	๐.๑๑	๐.๘๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๒๗.๓๑	๐.๐๗		
รวม	๓๙๘	๒๗.๓๓			

จากตารางที่ ๖๖ ผลการทดสอบ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีรายได้แตกต่างกันมีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองไม่แตกต่างกัน

๓. ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ดังตารางที่ ๖๗

ตารางที่ ๖๗ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๑๗	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๖๐
๗,๕๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๒๔	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๑.๒๕	๐.๔๐	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๒๒	๐.๓๐	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๖๗ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชนไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ ๖๘

ตารางที่ ๖๘ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วม
ร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๓๗	๐.๑๘	๑.๔๑	๐.๒๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๑.๓๐	๐.๑๓		
รวม	๓๙๘	๕๑.๖๗			

จากตารางที่ ๖๘ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีรายได้
แตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมของชุมชนไม่
แตกต่างกัน

๔. ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการชักจูงโน้มน้าว
เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้
ปรากฏผลดังตารางที่ ๖๙

ตารางที่ ๖๙ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าว
เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนก
ตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๐๘	๐.๒๓	๐.๐๐	๑.๒๐
๗,๕๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๑๓	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๖๐
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๑.๑๗	๐.๓๗	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๓	๐.๓๑	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๖๙ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการ
ชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ในเขตการ
เลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ผลปรากฏดังตารางที่ ๗๐

ตารางที่ ๑๐ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการชักจูงโน้มน้าว
เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตาม
รายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๕๐	๐.๒๒	๒.๓๘	๐.๐๕
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๗.๓๖	๐.๐๕		
รวม	๓๙๘	๓๗.๘๖			

จากตารางที่ ๑๐ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีรายได้
แตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูงเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมืองไม่
แตกต่างกัน

๕. ด้านการเข้าร่วมประท้วง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเข้าร่วมประท้วงในเขต
การเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ปรากฏผลดังตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าร่วม
ประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๑๐	๐.๒๗	๐.๐๐	๑.๐๐
๗,๕๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๑๘	๐.๔๐	๐.๐๐	๒.๐๐
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๑.๑๕	๐.๔๐	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๗	๐.๓๑	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๑๑ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการ
เข้าร่วมประท้วงในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ผลปรากฏดังตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเข้าร่วมประท้วง
ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๕๓	๐.๓๑	๒.๓๑	๐.๑๐
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๕๔.๗๕	๐.๑๓		
รวม	๓๙๘	๓๘.๘๖			

จากตารางที่ ๑๒ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการประท้วงไม่แตกต่างกัน

๖. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ดังปรากฏผลตามตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	\bar{x}	S.D	min	max
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๑๐๐	๐.๑๒	๐.๑๕	๐.๐๐	๑.๐๐
๗,๕๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๐.๒๐	๐.๒๕	๐.๐๐	๑.๖๗
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๐.๒๓	๐.๓๔	๐.๐๐	๒.๐๐
รวม	๓๙๘	๐.๑๕	๐.๒๕	๐.๐๐	๒.๐๐

จากตารางที่ ๑๓ เป็นการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้ ผลปรากฏดังตารางที่ ๑๔

ตารางที่ ๓๔ ผลการทดสอบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	d.f.	SS	SM	F	P
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม(b)	๓๓	๐.๖๒	๐.๓๑	๓.๗๘*	๐.๐๒
ความแตกต่างภายในกลุ่ม(w)	๓๖๕	๓๒.๒๕	๐.๐๘		
รวม	๓๙๘	๓๒.๘๗			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๓๔ ผลการทดสอบพบว่า สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ เมื่อทดสอบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีรายได้แตกต่างกันเป็นรายคู่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ ๓๕

ตารางที่ ๓๕ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมืองของสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่

รายได้	\bar{x}	S.D
น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท	๐.๑๒	๐.๑๕
๗,๕๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๒๐	๐.๒๕
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๐.๒๓	๐.๓๔

จากตารางที่ ๓๕ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่ พบว่าสตรีที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๒๓$) และสตรีที่มีรายได้ ๗,๕๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๒๐$) มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีรายได้น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท ($\bar{x} = ๐.๑๒$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สมมติฐานที่ ๕ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีสภาพสมรสแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามสถานภาพสมรส ดังตารางที่ ๗๖

ตารางที่ ๗๖ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n = ๑๕๘)

สถานภาพสมรส	จำนวน	\bar{x}	S.D	t	P
โสด	๑๔๒	๐.๒๔	๐.๒๐	-๒.๓๕*	๐.๐๒
สมรส	๒๕๖	๐.๓๐	๐.๒๗		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๗๖ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ในด้านการเข้าร่วมประท้วงและด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง พบว่าผลการทดสอบปรากฏตามตารางที่ ๗๗

ตารางที่ ๗๗ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของสตรี
ไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามสถานภาพสมรส

(n = ๑๕๗)

สถานภาพสมรส	จำนวน	\bar{x}	S.D	t	P
๑.ด้านการไปลงคะแนนเลือกตั้ง					
โสด	๑๔๒	๐.๗๔	๐.๖๐	-๕.๔๒	๐.๐๐
แต่งงานแล้ว	๒๕๖	๐.๐๗	๐.๕๖		
๒.ด้านการเข้าร่วมไปมีส่วนร่วม กับกิจกรรมพรรคการเมือง					
โสด	๑๔๒	๐.๑๕	๐.๒๓	๐.๗๒	๐.๔๗
แต่งงานแล้ว	๒๕๖	๐.๑๓	๐.๒๗		
๓.ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง					
โสด	๑๔๒	๐.๑๑	๐.๒๓	-๑.๒๗	๐.๒๐
แต่งงานแล้ว	๒๕๖	๐.๑๕	๐.๓๔		
๔.ด้านการเข้าร่วมประท้วง					
โสด	๑๔๒	๐.๑๗	๐.๒๓	-๑.๓๒	๐.๑๘
แต่งงานแล้ว	๒๕๖	๐.๒๐	๐.๓๑		
๕.ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทาง การเมือง					
โสด	๑๔๒	๐.๑๗	๐.๒๔	-๐.๗๑	๐.๔๗
แต่งงานแล้ว	๒๕๖	๐.๒๐	๐.๓๑		

จากตารางที่ ๗๗ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย
ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยในแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพสมรสพบว่าสตรีไทยที่มีสถานภาพ
สมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้านการไป
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพียงด้านเดียว ในขณะที่ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของพรรค
การเมือง ด้านการเข้าร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำ
ทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

ไม่พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๖ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางสังคมแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ดังตารางที่ ๗๘

ตารางที่ ๗๘ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

(n = ๓๕๘)

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	จำนวน	\bar{x}	S.D	t	P
เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๑๔๒	๐.๒๔	๐.๒๐	-๒.๓๕*	๐.๐๒
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๒๕๖	๐.๓๐	๐.๒๓		

จากตารางที่ ๗๘ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยเป็นสมาชิกกลุ่มและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมมีส่วนร่วมทางการเมือง ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ คือด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมประท้วงและด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง พบว่าผลการทดสอบดังตารางที่ ๗๕

ตารางที่ ๗๕ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ ของสตรี
ไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

(n = ๓๕๘)

การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	จำนวน	\bar{x}	S.D	t	P
๑.ด้านการไปลงคะแนนเลือกตั้ง เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๑๑๗	๑.๑๐	๐.๖๐	๓.๒๕*	๐.๐๐
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๒๔๑	๐.๘๕	๐.๕๕		
๒.ด้านการเข้าร่วมไปมีส่วนร่วม กับกิจกรรมพรรคการเมือง เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๑๑๗	๐.๒๒	๐.๓๖	๓.๕๘	๐.๐๐
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๒๔๑	๐.๑๐	๐.๑๕		
๓.ด้านการเข้าร่วมไปมีส่วนร่วม กับกิจกรรมของชุมชน เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๑๑๗	๐.๒๕	๐.๔๓	๕.๔๕*	๐.๐๐
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๒๔๑	๐.๐๘	๐.๒๑		
๔.ด้านการชักจูงโน้มน้าว เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทาง การเมือง เป็นสมาชิกกลุ่มทาง สังคม	๑๑๗	๐.๒๔	๐.๔๘	๕.๒๘*	๐.๐๑
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทาง สังคม	๒๔๑	๐.๑๓	๐.๓๑		
๕.ด้านการเข้าร่วมประท้วง เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๑๑๗	๐.๒๗	๐.๓๗	๒.๗๐	๐.๐๐
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม	๒๔๑	๐.๑๖	๐.๒๔		
๖.ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทาง การเมืองเป็นสมาชิกกลุ่มทาง สังคม	๑๑๗	๐.๒๔	๐.๔๘	๓.๕๐*	๐.๐๑
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทาง สังคม	๒๔๑	๐.๑๓	๐.๓๑		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตารางที่ ๗๕ เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยในแต่ละด้าน ทั้ง ๖ ด้าน จำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม พบว่า สตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่เป็นสมาชิกกลุ่มและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้ง ๖ ด้าน คือด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง ด้านการเข้าร่วมประท้วง และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง

บทที่ ๕

บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : กรณีศึกษาเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ

๑. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทย ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดเลย จังหวัดเลย

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จำนวน ๖๓,๘๘๒ คน โดยแบ่งเป็นสตรีที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเลย จำนวน ๓๒,๕๓๘ คน และอยู่นอกเขตเทศบาลเมืองเลย จำนวน ๓๑,๓๔๓ คน โดยสุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน ๑๕๘ คน โดยใช้แบบสอบถาม ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จะมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistics Package For Social Science) ในการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลจากวิจัยสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในส่วนข้อมูลทั่วไปของสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ผลการศึกษาปรากฏผลดังนี้

๑. อายุ พบว่าสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่มีอายุ ๑๘ - ๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๗ รองลงมา คือ กลุ่มอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒ และกลุ่มอายุมากกว่า ๕๑ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑ จะเห็นว่าสตรีที่มีอายุ ๑๘ - ๔๐ ปี เป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด เนื่องจากสตรีที่มีอายุช่วงดังกล่าว เป็นกลุ่มที่สนใจทางการเมืองค่อนข้างมาก

๒. ระดับการศึกษา พบว่าสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕ รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย ถึง ปวส. คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕ และประถมศึกษา ถึง มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖

๓. อาชีพ พบว่าสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘ รองลงมาคือลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔ เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔ และค้าขาย คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓

๔. รายได้ พบว่าสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่มีรายได้ ๓,๕๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕ รองลงมามีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕ และมีรายได้น้อยกว่า ๓,๕๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑

๕. สถานภาพสมรส พบว่าสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓ และเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗

๖. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม (กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสโมสรต่าง ๆ ชมรมสหกรณ์หรือองค์การสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ) พบว่าสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖ และเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔

๕.๑.๒ ผลการสรุปการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในพื้นที่อำเภอเมืองเลย เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่าง ๆ แล้ว พอสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย มีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๘๖$)

๒. ด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๓$)

๓. ด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชน พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย มีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการร่วมกับกิจกรรมของชุมชนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๒๓$)

๔. ด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้นำทางการเมือง พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย มีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้นำทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๓$)

๕. ด้านการเข้าร่วมประท้วง พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเข้าร่วมประท้วงอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๓$)

๖. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยมีระดับการเข้าร่วมทางการเมืองในด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๐.๑๕$)

๕.๑.๓ ผลการสรุปการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ ๖ ประการ ปรากฏผลดังนี้

๑. อายุ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒. ระดับการศึกษา พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. อาชีพ พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. รายได้ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมทุกด้านแตกต่างกัน โดยสตรีที่มีรายได้มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท และสตรีที่มีรายได้ ๗,๕๐๐ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่มีรายได้น้อยกว่า ๗,๕๐๐ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕. สถานภาพสมรส พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีสภาพสมรสต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน โดยสตรีที่แต่งงานแล้วมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าสตรีที่ยังเป็นโสด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๖. การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม พบว่าสตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มและไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน โดยสตรีที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าสตรีที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๒ อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของพรรคการเมือง การร่วมกิจกรรมของชุมชน การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมประท้วง และการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ ส่วนการมีส่วนร่วมโดยการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยเฉพาะไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะอยู่ในระดับปานกลาง จึงเห็นได้ว่า แม้ผลการศึกษาจะพบว่าสตรีในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จะมีลักษณะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านต่างๆ อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้ อาจเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมของสังคมในภาพรวม ซึ่งในสังคมเมือง

ประชาชนมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ จึงไม่ค่อยจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน อีกประการหนึ่ง คือภารกิจที่ซับซ้อนในชีวิตประจำวันของคนในเมืองหลวงจึงทำให้ประชาชนให้ความสนใจกับกิจกรรมทางการเมืองน้อย ไม่ว่าจะการเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือภัยให้กับพรรคการเมือง การไปร่วมประท้วง หรือการไปพบปะกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพรรคการเมืองจำเป็นต้องใช้เวลา ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาว่างมากพอที่จะทำได้ ดังนั้น โอกาสที่ประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จะได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างใกล้ชิดในทุก ๆ ด้านดังกล่าวข้างต้นจึงมีน้อย แม้กระทั่งในสหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบการเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองและการรณรงค์หาเสียงมีน้อยมากเพียงร้อยละ ๑๕ เท่านั้น

สำหรับการทดสอบสมมติฐานซึ่งมีทั้งหมด ๖ สมมติฐานที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยนั้น พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ๓ สมมติฐาน และไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ๓ สมมติฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ สตรีไทยในเขตการเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๑ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย จังหวัดเลยที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าในประเด็นการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทยในเขตอำเภอเมืองเลยจะแตกต่างกันไปตามระดับอายุก็ตาม โดยพบว่าสตรีที่มีอายุมากกว่าจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่าสตรีที่อายุน้อยก็ตาม แต่ในประเด็นการมีส่วนร่วมอื่น ๆ ของสตรีไทยในระดับอายุต่าง ๆ จะมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเลิศ ชีระตระกูล^๑ ซึ่งได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรไทย ซึ่งเป็นการวิจัยในกลุ่มประชากรที่เป็นชุมชนในเขตเมืองเช่นเดียวกัน ที่พบว่าอายุไม่ใช่ปัจจัยที่จะทำให้กรรมกรการทำเรือแห่งประเทศไทยมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งแตกต่างกับผลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างในชนบทของวรทัตน์ วานิชอังกูร^๒ ในผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยของ

^๑บุญเลิศ ชีระตระกูล, “ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีกรรมกรการทำเรือแห่งประเทศไทย ”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๒๘ , หน้า ๑๘.

^๒วรทัตน์ วานิชอังกูร, “ การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิม : ศึกษาเฉพาะกรณี ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๑๔, หน้า ๕๕.

สุรปริษา ลาภบุญเรือง” ในผลการวิจัยเรื่องอิทธิพลของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและการวิจัยของพรศรี ใจซื่อ^๔ ในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลในอันที่จะสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำปาง ซึ่งงานวิจัยทั้งหมดพบว่าอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าในภาพรวมไม่พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีอายุแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน แต่สำหรับด้านการไปลงคะแนนเลือกตั้งพบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาดังกล่าว

สมมติฐานที่ ๒ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๒ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน แม้ว่าการมีส่วนร่วมในบางประเด็นจะมีความแตกต่างกันได้แก่ การเข้าร่วมประท้วงและการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง โดยพบว่าสตรีในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลยที่มีการศึกษาสูงกว่า หรือระดับปริญญาตรีขึ้นไปจะเข้าร่วมในการประท้วงสูงกว่าสตรีที่มีการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี เช่นเดียวกับด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองที่พบว่าสตรีที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป จะมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมืองมากกว่าสตรีที่มีการศึกษาค่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเลิศ ธีระตระกูล ซึ่งทำการศึกษาร่วมทางการเมืองของกรรมกรการทำเรือแห่งประเทศไทย พบว่าการศึกษาไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมแตกต่างกัน ยกเว้นในด้านการเข้าร่วมประท้วง ซึ่งพบว่าการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมประท้วงของกรรมกรการทำเรือแห่งประเทศไทย แต่แตกต่างกับผลการวิจัยของ วรทัศน์ วานิชองกุล ซึ่งพบว่าผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิม ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า เช่นเดียวกับ

^๓สุรปริษา ลาภบุญเรือง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอภุมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๓๐, หน้า ๗๐ - ๗๑.

^๔พรศรี ใจซื่อ, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๒๓, หน้า ๖๐.

ผลการวิจัยพรรคดี ฟ่องแผ้ว ที่พบว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองสูงตามไปด้วย

สมมติฐานที่ ๓ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีอาชีพที่แตกต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๓ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน และไม่พบความแตกต่างของมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีอาชีพต่างกันในทุกประเด็น ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Lipet ซึ่งศึกษาการเลือกตั้งในกลุ่มประเทศประชาธิปไตยในซีกโลกตะวันตกที่พบว่าลักษณะทางสังคม ได้แก่ กลุ่มอาชีพมีความเกี่ยวพันกันกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะประชาชนในกลุ่มประเทศประชาธิปไตยในซีกโลกตะวันออก มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่กว้างกว่า ในประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะในกลุ่มประเทศเหล่านี้ หลักการประชาธิปไตยได้ซึมซับเข้าไปในทุกชนชั้นทุกกลุ่มอาชีพในสังคม ซึ่งในแต่ละกลุ่มอาชีพก็จะมีข้อจำกัดในการเข้าร่วมทางการเมืองที่อาจจะแตกต่างกันได้ เพราะอาชีพก็จะเป็นตัวบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมได้ประการหนึ่ง โดยจะเกี่ยวพันกับรายได้ของบุคคลอีกด้วย จึงเป็นเหตุให้กลุ่มอาชีพมีความเกี่ยวพันกับการเข้าร่วมทางการเมืองในประเทศเหล่านี้ ในขณะที่ในประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลข ที่สตรีทั่วไปยังไม่ค่อยได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองมากนัก จึงทำให้การวิจัยครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีที่มีอาชีพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๔ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีรายได้ ต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน ซึ่งพบว่าผู้ที่มีรายได้สูงกว่าเดือนละ ๗,๕๐๐ บาท จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ ๗,๕๐๐ บาท โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งผู้รายได้มากกว่าเดือนละตั้งแต่ ๗,๕๐๐ บาทขึ้นไปจะมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ น้อยกว่า ๗,๕๐๐ บาท และด้านการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมืองสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๗,๕๐๐ บาท ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Milbrath^๕ ที่พบว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่า

^๕ Milbrath, L.W. and M.L. Goel, *Political Participation*, (Chicago : Rand Mcmally,

จะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้มีรายได้น้อยกว่า และสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเลิศ ชีระตระกูล ที่พบว่า การไปเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กับรายได้ของกรรมการทำเรือแห่งประเทศไทย และผลการวิจัยของวรทัศน์ วานิชอังกูร ซึ่งพบว่าผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิมที่มีรายได้สูงจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำเป็นไปตามเหตุผลที่ Milbrath ได้อธิบายไว้ว่า เป็นเพราะความแตกต่างของรายได้มีความเกี่ยวข้องกับความแตกต่างของสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม และทัศนคติคือผู้ที่มีความมั่งคั่งมากกว่ามักจะมีระดับการศึกษาสูง และมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเศรษฐกิจและการเมืองต่าง ๆ มากกว่า ดังนั้นจึงทำให้บุคคลกลุ่มนี้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง เพื่อที่จะควบคุมหรือชักนำให้การเมืองเป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการ

สมมติฐานที่ ๕ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๕ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่างกัน โดยพบว่าสตรีที่มีสถานภาพแต่งงานแล้ว มีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่ยังเป็นโสด ซึ่งเป็นความแตกต่างเนื่องมาจากลักษณะการมีส่วนร่วมในด้านการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่ พบว่าสตรีที่แต่งงานแล้วไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่า สตรีที่ยังเป็น โสดแม้ว่าจะไม่พบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นอื่น ๆ ก็ตาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสตรีที่แต่งงานแล้วจะมีลักษณะของการมีความรับผิดชอบสูงกว่าสตรีที่ยังโสด ประกอบกับการมีวุฒิภาวะที่สูงกว่า จึงทำให้สตรีที่แต่งงานแล้วไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพื่อแสดงออกถึงความปรารถนาในรูปแบบทางการเมืองที่ตนเองต้องการให้เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ของตนเองและครอบครัว ในขณะที่พวกหนุ่มสาวที่ยัง โสดมักจะปลีกตนเองออกจากการเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชนของตน และเลื้อยซาต่อโอกาสในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรปริษา ลาภบุญเรือง^๖ ที่พบว่าสถานภาพสมรสมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

สมมติฐานที่ ๖ สตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมแตกต่างกันมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

^๖ สุรปริษา ลาภบุญเรือง, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตร-ศาสตร์), ๒๕๓๕, หน้า ๗๗.

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ ๖ พบว่าสตรีไทยในเขตเลือกตั้งอำเภอเมืองเลขที่มีการเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมืองต่างก็มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน โดยพบว่าสตรีที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ในทุกประเด็น ไม่ว่าจะเป็นการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การเข้าไปชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง การเข้าร่วมประท้วงและการเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสตรีที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมล้วนเป็นผู้ที่มีสถานะทางสังคมอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้มีส่วนร่วมการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มสังคมใด ๆ ตลอดจนการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม แสดงออกถึงการเข้าร่วมรับผิดชอบสังคมในระดับหนึ่ง ดังนั้นสตรีในกลุ่มจึงน่าจะมีการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า สตรีในกลุ่มที่ไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมเลย ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญเลิศ ชีระตระกูล ที่พบว่าปัจจัยทางด้านการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานการทำเรื่องมีสิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรท่าเรือแห่งประเทศไทย เช่นเดียวกับ สุรปริษา ลาภบุญเรือง ที่พบว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มสังคมมีสิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ และพรศรี ใจชื่อ พบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งของราษฎรจังหวัดลำปาง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาวินิจฉัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลข จังหวัดเลย ผู้วิจัยขอเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. จากการวิจัยจะเห็นได้ว่า สตรีไทยยังมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่ำ ดังนั้น จึงควรมีการรณรงค์ให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน

๒. การรณรงค์ให้สตรีมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ควรมีการรณรงค์หรือชักจูงให้สตรีได้เข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มสังคมต่าง ๆ ให้มากขึ้นเนื่องจากพบว่า สตรีที่เป็นสมาชิกกลุ่มทางด้านสังคม จะมีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าสตรีที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมใด ๆ ตลอดจนรณรงค์ให้สตรีได้ออกมาจับบทบาทในกิจกรรมของชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองต่อไป

๓. จากการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าอายุที่แตกต่างกันจะไม่ส่งผลให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในภาพรวมของของสตรีแตกต่างกันก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าสตรีที่มีอายุ ๑๘ - ๔๐ ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าสตรีที่มีอายุมากกว่า ๔๐ ปี ซึ่งในสภาพความเป็นจริง สตรีกลุ่มที่มีอายุ

ระหว่าง ๑๘ - ๔๐ ปี เป็นวัยที่มีศักยภาพมากในการจะสร้างสรรค์และพัฒนาทางการเมืองของไทยเป็นอย่างมาก และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากว่าประเทศไทยนั้น ประชากรประมาณหนึ่งในสองเป็นสตรี ดังนั้น รัฐบาลควรจะให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ในทางการเมืองแก่สตรีกลุ่มนี้เป็นอย่างมาก โดยการนำเสนอผ่านสื่อสารมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ เป็นต้น

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๑. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเฉพาะสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ซึ่งเป็นเขตชุมชนเมือง ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงเปรียบเทียบระหว่างสตรีในชุมชนเมืองกับสตรีในชนบท เพื่อศึกษาความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีที่มีพื้นฐานสภาพแวดล้อมของการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน ซึ่งจะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่อไป

๒. ควรมีการวิจัยในเรื่องการมีส่วนร่วมของสตรี โดยใช้กรอบแนวคิดเช่นเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้ แต่ศึกษาจากประชากรในเขตพื้นที่อื่น เพื่อเป็นการตรวจสอบผลที่ได้จากการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ ซึ่งจะช่วยให้งานวิจัยดังกล่าววางขึ้น โดยควรมีการศึกษาจากประชากรทั้งเพศหญิงและเพศชาย

๓. ควรมีการวิจัยในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีไทยเพิ่มขึ้น เพื่อการพัฒนาทางการเมืองไทยต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

๑. หนังสือทั่วไป

การปกครอง, กรม. กระทรวงมหาดไทย. ข้อมูลสถิติและผลการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง,
๒๕๔๐.

จรรยา สุภาพ. หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔.

ณรงค์ ศรีสวัสดิ์. สังคมวิทยาชนบทขั้นสูง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
๒๕๑๘.

_____. สังคมวิทยาชนบท. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๘.

ประจิดร มหาหิง. สังคมวิทยาการเมือง. วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๒๕.

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ข่าวสารการเมืองของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, ๒๕๒๖.

ทิพาพร พิมพ์สุทธิ. พัฒนาการการเมือง. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๒๑.

สิทธิพันธ์ พุทธนุ. สังคมวิทยาการเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. ลำดับขั้นของการมีส่วนร่วมทางการเมือง. กรุงเทพมหานคร : เจริญวิทย์การ-
พิมพ์, ๒๕๓๕.

สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาการเมืองไทย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหาร สถาบันทางการเมือง และ
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ-
มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑.

สุธีรา ทอมสัน. สตรีผู้นำการเปลี่ยนแปลง : ก้าวไปสู่สังคมที่มีความเท่าเทียมกันระหว่างผู้ชาย.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา, ๒๕๓๖.

๒. วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ และงานวิจัย

บุญเลิศ ชีระตระกูล. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกรรมกรไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีกรรมกรการ
ท่าเรือแห่งประเทศไทย”. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

- พรศรี ใจชื่อ. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหา-
บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๓.**
- วรทัศน์ วานิชอังกูร. “การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นไทยมุสลิม : ศึกษาเฉพาะกรณี
๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้”. **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.**
- สวนา พรพัฒน์กุล. “ความสำนึกในหน้าที่ทางการเมืองของเด็กไทย”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลป-
ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๐.**
- เสน่ห์ นนทะโชติ. “การสื่อสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน-
ชุมชนชนบทไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านวังค้ำ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา”.
**วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๒๔.**
- สุรปรีชา ลาภบุญเรือง. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชนบทใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอกมลาไสย
จังหวัดกาฬสินธุ์”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๐.**

๓. หนังสือภาษาอังกฤษ

- Mcclosky Herbert. **Political Participation**. New York : Wiley, 1968.
- Milbrath, L.W.and M.L. Goel. **Political Participation**. Chicago : Rand McMally, 1977.
- Nie Norman H and Sidney Verba. **Political Participation**. Massachusetts : Addison - Wesley
Publishing Company, 1975.
- Weiner Myron. **Political Participation**. New Jersey : Princeton University Press, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

มหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม

๑ ๒ ๓

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรส่วนบุคคล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความเป็นจริง

๑. อายุ.....ปี

สำหรับผู้วิจัย

๔ ๕

๒. ระดับการศึกษา

๑. () ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา

๒. () มัธยมศึกษาตอนปลายถึง ปวส.

๓. ()ปริญญาตรี

๔. ()ปริญญาโท หรือสูงกว่า

๖

๓. อาชีพ

๑. () ค้าขาย

๒. () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

๓. () ลูกจ้าง

๔. () เกษตรกร

๕. () อื่น ๆ.....

๗

๔. รายได้ต่อเดือน.....บาท

๕. สถานภาพสมรส

๘

๑๓

๑. () โสด

๒. () สมรส

๑๔

๓. () หม้าย หรือหย่าร้าง

๖. ปัจจุบันท่านเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมหรือไม่(กลุ่มทางสังคมได้แก่กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสโมสรต่าง ๆ ชมรมหรือสหกรณ์ หรือองค์การสังคมสงเคราะห์ต่าง ๆ เป็นต้น

๑. () เป็น

๒. () ไม่ได้เป็น

๑๕

ตอนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความเป็นจริงของท่าน

สำหรับผู้วิจัย

ข้อความ	ทุกครั้ง	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคยทำ
<p>การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง</p> <p>๑. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ส.</p> <p>๒. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ส.ว.</p> <p>๓. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายก อบต.</p> <p>๔. ท่านไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกเทศบาลและสมาชิกสภาเทศบาล</p> <p>การเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมของพรรคการเมือง</p> <p>๑. เมื่อมีการเลือกตั้งท่านทำงานให้กับพรรคการเมืองที่ท่านให้การสนับสนุน</p> <p>๒. ท่านทำงานให้กับผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง</p> <p>๓. ท่านเข้าร่วมประชุมกับพรรคการเมืองที่ท่านชอบ</p> <p>๔. ท่านบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านชอบ</p> <p>๕. ท่านรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ท่านชอบ</p>				

ข้อความ	ทุกครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ไม่เคยทำ
<p>๖. ท่านชักชวนผู้อื่นให้ช่วยอธิบายนโยบายของพรรคการเมืองที่ท่านชอบให้การสนับสนุน</p> <p>๗. ท่านเป็นอาสาสมัครให้กับพรรคการเมืองในการควบคุมหน่วยเลือกตั้ง</p> <p>การเข้าร่วมกับกิจกรรมของชุมชน</p> <p>๑. ท่านเข้าร่วมทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนตนเอง</p> <p>๒. ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มชมรมหรือสมาคมทางการเมือง เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาสังคมส่วนรวม</p> <p>๓. ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการเมือง</p> <p>๔. ท่านเข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมเพื่อช่วยเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาการเมืองให้กับรัฐบาล</p> <p>๕. ท่านชักชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาทางสังคมส่วนรวม</p> <p>การชักจูงโน้มน้าวเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้นำทางการเมือง</p> <p>๑. เมื่อมีปัญหาทางการเมืองท่านพยายามเสนอความคิดหรือแนวทางแก้ไขกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. ท่านพยายามติดต่อกับผู้นำทางการเมืองเพื่อเสนอความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาที่จะกระทบต่อประชาชน</p>				

ข้อความ	ทุกครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ไม่เคยทำ
<p>๓. ท่านเสนอความคิดเห็นให้กับพรรคการเมืองที่ท่านสนับสนุนอยู่เพื่อให้มีการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาของสังคมอย่างถูกต้อง</p> <p>๔. ท่านจะชักจูงหรือ โน้มน้าวผู้นำทางการเมืองที่ท่านสนับสนุนให้แก้ไขปัญหาบ้านเมืองตามแนวความคิดของท่าน</p> <p style="text-align: center;">การร่วมการประท้วง</p> <p>๑. ท่านร่วมเดินขบวนประท้วงเมื่อเห็นว่ารัฐบาลดำเนินนโยบายไม่ถูกต้อง</p> <p>๒. ท่านร่วมเดินขบวนคัดค้านกฎหมายที่ไม่ยุติธรรม</p> <p>๓. ท่านจะเข้าร่วมประท้วงเมื่อเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ</p> <p>๔. ท่านชักชวนผู้อื่นเข้าร่วมประท้วงรัฐบาลเมื่อรู้ว่ารัฐบาลทำให้สิ่งที่ผิดศีลธรรม</p> <p>๕. ท่านต่อต้านและร่วมประท้วงกับประชาชนเมื่อเห็นว่ารัฐบาลดำเนินนโยบายแบบเผด็จการ</p> <p style="text-align: center;">การเป็นผู้สื่อข่าวสารทางการเมือง</p> <p>๑. ท่านส่งจดหมายแสดงการสนับสนุนต่อผู้นำทางการเมืองเมื่อเห็นว่าเขาทำถูกต้อง</p> <p>๒. ท่านส่งจดหมายประท้วงต่อรัฐบาลเมื่อเห็นว่าทำไม่ถูกต้อง</p> <p>๓. ท่านส่งจดหมายแสดงความคิดเห็นให้กับรัฐบาลเพื่อชี้ให้เห็นปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น</p> <p>๔. ท่านเขียนจดหมายไปยังหนังสือพิมพ์เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมที่ถูกต้อง</p>				

ข้อความ	ทุกครั้ง	บางครั้ง	บ่อยครั้ง	ไม่เคยทำ
๕. ท่านเข้าร่วมอภิปรายทางการเมืองตาม สถานที่ต่าง ๆ ๖. ท่านสนทนาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทางการเมืองกับบุคคลอื่นให้เข้าใจหรือ ตระหนักถึงปัญหาของบ้านเมือง				

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศร ๖๐๑๖ /

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตำบลกุคปอง อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

โทร.(๐๔๒)๘๓๐๔๓๔,๘๑๓๐๒๘

๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบแบบสอบถาม

เจริญพร/เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางอภิระมณี พรโชคฤดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขารัฐศาสตร์การปกครอง รุ่นที่ ๑/๒๕๕๗ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำสารนิพนธ์ เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : กรณีศึกษาสตรีในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย โดยมี ดร. พระครูสุทัศนธรรมสุนทร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และ ผศ.ภาสกร ดอกจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ จำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลมหาวิทยาลัย ฯ ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์สอดคล้องกับสารนิพนธ์

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว หวังได้รับความร่วมมือด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

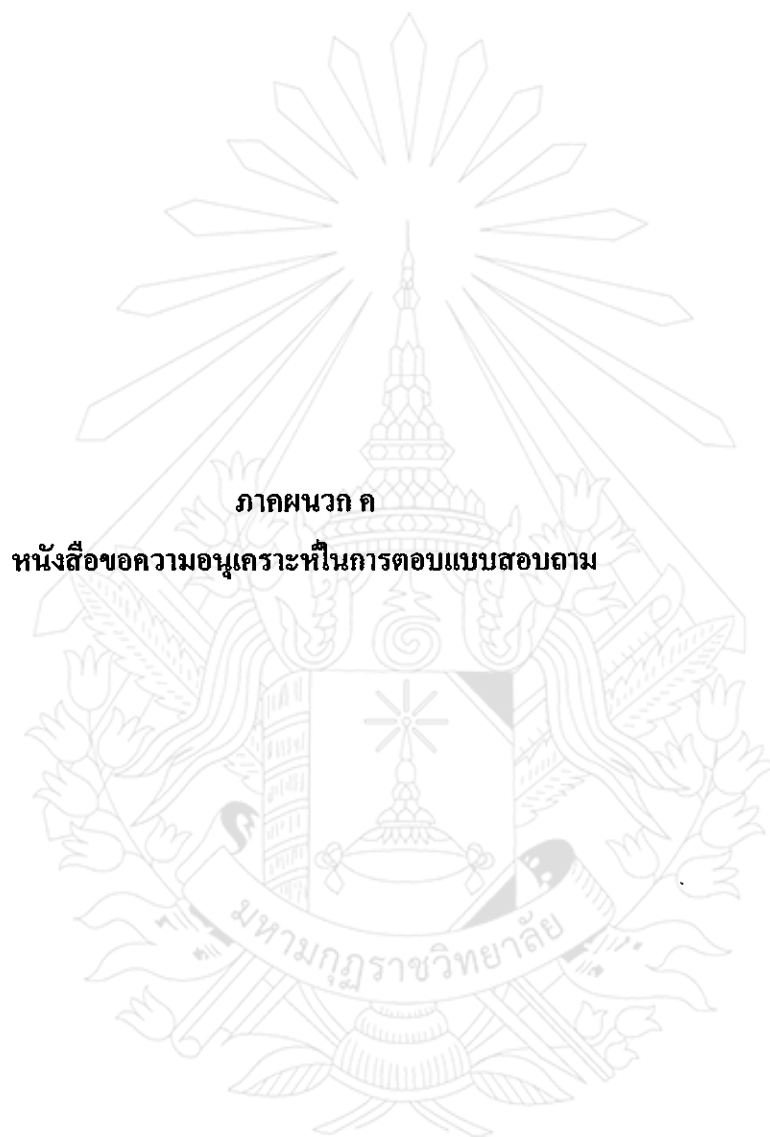
จึงเจริญพร/เรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการต่อไป

ขอเจริญพร/เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระครูกิตติสารสุนนท์)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๖๐๑๖ /

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ตำบลกุคป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐

โทร.(๐๔๒)๘๓๐๔๓๔,๘๑๓๐๒๘

๒ มีนาคม ๒๕๔๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านสตรีผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย

ด้วยข้าพเจ้า นางอภิระมณี พรโชคฤดี นักศึกษาปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำการศึกษาวิจัย ประกอบการจัดทำสารนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี : กรณีศึกษาสตรีในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองเลย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตพื้นที่ ดังกล่าว โดยได้เลือกศึกษาจากสตรีที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามที่ส่งมา พร้อมนี้ในทุก ๆ ประเด็นและกรุณาส่งกลับคืนข้าพเจ้า ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๕ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าได้จำหน่ายซองถึงตัวข้าพเจ้าและติดแสตมป์มาพร้อมนี้แล้ว

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิระมณี พรโชคฤดี)

นักศึกษารัฐศาสตร์การปกครอง

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นางอภิระมณี พรโชคฤดี
- วัน เดือน ปีเกิด : ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓
- สถานที่เกิด : ๘๗/๒ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย
- วุฒิการศึกษา :
- พ.ศ. ๒๕๔๒ สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จากศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเลย
 - พ.ศ. ๒๕๔๖ สอบได้ธรรมศึกษาชั้นเอก จากสำนักเรียนวัดศรีสุทธาวาส
อำเภอเมือง จังหวัดเลย
 - พ.ศ. ๒๕๔๗ สำเร็จการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
 - พ.ศ. ๒๕๔๗ สำเร็จการศึกษาลัทธิศาสตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย
จังหวัดเลย
- หน้าที่การงาน : นายกสโมสร โรตารี จังหวัดเลย
เป็นผู้จัดการบริษัทชยานนท์เท็กเตอร์
เป็นผู้จัดการอภิระมณีธุรกิจ
เป็นผู้จัดการห้างหุ้นส่วน ซี.เอ็น.เอ็น. เซอร์วิส จำกัด
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๘๗/๒ ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย ๔๒๐๐๐
โทร.๐๔๒ -๘๑๑๒๕๒,๐๑-๕๔๕๐๒๐๕